

ROMANOS

Pablo Roma marārē õādoredea

¹ Yu Pablo, Jesucristore moāboegu ãārā. Marīpu yure īgū masakare tauri kerere buedoregu beyepími.

² Iripoegue Marīpu īgūyare weredupuyunerārē iri kerere weredi ãārīmí. Irasirirā irire īgūya werenírī gojadea pūgue gojanerā ãārīmá.

³ Īgūsā gojadea, Marīpu magū marī Opu Jesucristoya kere ãārā. Īgūta i ūmuguere marī irirosū dupukugu deyoagu, David parāmi ãārīturiagu ãārīdi ãārīmí.

⁴ Īgū, Õāgu deyomarīgūrē opagu ãārīmi. Īgū boadero puru, Marīpu īgū turari merā īgūrē masūdi ãārīmí ãārīpererārē: “Diayeta yu magū ãārīmi”, ãrī īmugu.

⁵ Īgūta guare õārō irigu, Jesucristo merā īgūyare weredoregu pími, ãārīpereri buri marārē īgūrē buremurāno īgū dorerire iriburo, ãrīgu.

⁶ Musādere Jesucristoyarā ãārīburo, ãrīgu, beyedi ãārīmí.

⁷ Irasirigu yu musārē Marīpu beyenerārē ãārīpererā Roma marārē õādorea. Marīpu ãārīnígu, marī Opu Jesucristo musārē õārō iritamu, siuñajārī merā ãārīrikumaku iriburo.

Pablo: “Romague waaduakoa”, ãrī gojadea

⁸ Ire musārē werepurorigura. Ñārīperero marā masaka, musā Jesucristore buremurīrē

werenípereakōāma. Irire pégħu, Jesucristo iritamurī merā Marīpħre usħyari sħa.

9 Aārīpereri yu turari merā Marīpħ yure dorerosūta masakare īgħi magħya kerere werea. Irasirigħu īgħi ġurġi, sērēriku, mušāya aārīburire sérēbosanikōā. Marīpħ irire maśimi.

10 Irasirigħu Marīpħre: “Mu yure Romague ir-iuduagħu, yu waaburire āmuyuka!” ārī sērēnāa.

11 Mušā pħro ejagħu, għuñnaturari merā Jesúre bħremunemoburo, ārīgħu, īgħixxayre weredħakoa, Oħġi deyomarīgħu yure iritamurōsūta mušādere iritamuburo, ārīgħu.

12 Marī Jesúre bħremurā aārā. Irasirirā mušā, yu īgħi ġurġi bħremumakħ īārā, nemorō għuñnaturarāk. Yħude, mušā īgħi ġurġi bħremumakħ īāgħu, għuñnaturagħukoa.

13 Yaarā, yu mušā pħro waadħarire maśimakħ għaġi. Gajero marā masaka yu Jesúya kerere weremakħ pérā, īgħi bħremum. Irasirigħu mušāya makħ marādere irire weregu waadħakoa, īgħi sħadde īgħi bħremuburo, ārīgħu.

14 Marīpħ yure aārīpererār īri kerere weredoremi. Paga makārī marārē, muħta makārī marārē, maśīrārē, maśīmerādere weredoremi.

15 Irasirigħu mušāya makħ marārē Jesúre bħremumerār īgħixxayre kerere bħro weredħakoa.

Jesúya kerere pérā, īgħi bħremunugħi għarrak, ārī gojadea

16 Masaka iri kerere pérā, īgħi bħremunugħi għarrak. Irasirigħu Marīpħ aārīpererā Jesúre bħremurār īgħi turari merā taugħukumi, perebiri peamegue waabirikōāburo, ārīgħu. Judío

masaka, judío masaka ããrimerāde iri kerere pé, ïgūrē bñremumakă, Marípu ïgësärë taugukumi. Irasirigu yu, guyasirirí marírõ gññaturari merä iri kerere werea.

¹⁷ Iri kere ãsü ãrã. Marípu Jesucristore bñremurã direta: “Óärã ããríma”, ãrï ïami. Marípuya kerere gojadea pñguedere ãsü ãrï gojasñdero ããrïbú: “Marípu irasü bñremurärë: ‘Óärã ããríma’, ãrï ïami. Irasirirã ïgù merä ããrínkõãrâkuma”, ãrï gojasñdero ããrïbú.

Masaka ïgësä ñerï iriri merä waja opama, ãrï gojadea

¹⁸⁻¹⁹ Marípu masakare ïgëyamarë õärõ masñmakü yámi. ïgù irire masñmakü irikerephu, ñerirë yáma. Irasirirã Marípuya diayemarë masímerä dujama. Irasirigu Marípu ùmugasigue ããrígü ããrîpererä diayemarë irimerärë, ñerõ irirärë ïgù bñro wajamoãburire masñmakü yámi.

²⁰ Marípu deyomarígù ããrîkerephu, ïgù neõgorague i ùmure ããrîpereri iridea merä ïgù perebiri turarire, ïgëyamarë masñsüa. Irasirirã masaka ïgürë: “Masibirisñä, waja opabea”, ãrîmasibirkuma.

²¹ Marípuyamarë masíkererä, ïgürë: “Óâtaria mñ”, ãrï bñremubema. ïgù õärõ irikerephu, ïgürë: “Óää”, ãrï, usuyari sibema. Irasirirã ïgëyare pémasímerä dujama. Ñerï direta gññarï opama. Irasiriro ïgësä gññarïguere nañtñärõ irirosü ããrã.

²² “Gua masírã ããrã”, ãrîkererä, Marípuyare neõ pémasímerä waama.

²³ Irasirirã Marípu ããrínigü gapure bñremubema. Phrague boaburi gapure: masaka

keorire, mirā, waimurā paárā, pírūa keori Ígūsā weadeare b̄remuma.

24 Irasirigu Marípu Ígūsārē Ígūsā ñerīrē ɻaribejari direta irinaburo, ārīgū, b̄éomi. Irasirirā ḡuyasīürō ñerīrē gāme irinikōāma.

25 Maríp̄ya diayema gapure b̄remubema. Ārīgatori direta ðārō péma. Irasirirā Marípu ãārīpereri i ɻumāmarē iridi gapure b̄remumerā, Ígū iridea gapure b̄remuma. Ígūsā Ígūrē b̄remubirkerepuru, marī gapu Ígūrē: “Óātaria mu”, ārī, ɻusuyari s̄níkōārō gāâmea. Irasūta irirā!

26 Ígūsā b̄remubiri waja Marípu Ígūsārē b̄éomi, Ígūsā gāâmerō ḡuyasīürō ñerīrē iriburo, ārīgū. Irasirirā nome ɻumarē marāpukudhabema. Nome basita gāme marāpukudharā irirosū ãārīma. Irasirirā Ígūsā nome seyaro ñerō yáma.

27 ɻmade irirosūta yáma. Nomerē marāpokudhabema. ɻma basita gāme marāpokudharā irirosū ãārīma. Ígūsā ɻuma seyaro ñerō yáma. Irasirirā Ígūsā basita ñerō iriri waja Ígūsāya dupurire poyanorēma.

28 Ígūsā Maríp̄re masidhabiri waja Ígūsārē b̄éomi, ñerī gūñarī direta opaburo, ārīgū. Irasirirā noó gāâmerō ñerīrē irinikōāma.

29 Ñārīpereri ñerīrē iririk̄ma. ɻma nome merā, nome ɻuma merā ñerō iririk̄ma. Ñetariro iririk̄ma. Gajerāyare buro gāâmema. Gajerārē ñerō iridhabama. Gajerā gajino opamakū ïārā, Ígūsārē ïāturima. Gāmewējērikurā, gāmekēârikurā, ārīgatorikurā, ñerō ãārīrikurā, buro kerekurā ãārīma.

30 Gajerārē ãrīgatori merā ñerō ãrī wereníma. Marīpure gāāmemerā dooma. Gajerārē ñāmuñrikuma. “Gajerā nemorō ãārā”, ãrī gūñarā: “Õārō yáa”, ãrī weregorenama. Gajerosūperi ñerī iririre iribokaduama. Ígūsā pagusāmarārē tarinugārikuma.

31 Õārīrē pémasīduabema. Gajerārē: “Ãsū irirāra”, ãrīdeare neō keoro iribema. Neō sugunorē mařī merā ñābema. Ígūsārē gajerā ñerō irideare neō kātimasībema. Gajerārē bopoñabema.

32 Marīpu irasirirārē: “Wajamoāgūra”, ãrīderosūta irigukumi. Perebiri peamegue béogukumi. Ígūsārē béoburire masīkererā, ñerīrē neō piribema. Gajerā Ígūsā irirosū ñerīrē irimakā ñārā, õārō usuyari merā ñāma.

2

Nerī irirārē Marīpu diayeta wajamoāgukumi, ãrī gojadea

1 Irasirirā gajerārē werewuarā Ígūsā irirosū irikererā, mušā basita werewuarā yáa. Ígūsārē: “Ígūsā ñerō iriri waja, waja opama”, ãrīrā, mušā basita: “Guade waja opáa”, ãrīrā irirosū ãrīrā yáa.

2 Marīpu ñerī irirārē: “Ígūsā ñerī iriri waja, wajamoāgūra”, ãrīgū, diayeta ãrīgū yámi. Irire masīa marī.

3 Mušā gajerārē: “Ñerō yáma”, ãrī werewuarā, Ígūsā irirosū irikererā: “Marīpu gua gapure wajamoābirikumi”, ¿ãrī gūñarī? Irire irasū ãrī gūñabirikõaka! Marīpu mušādere mušā ñerō iriri waja, wajamoāgukumi.

4 M̄usā ñer̄i irir̄ā: “Mar̄ip̄u guare b̄ero bopoñar̄i merā īāḡu, mata wajamoābemi”, ãr̄i gūñabirikōāka! Õārō p̄emasika! M̄usā ñer̄o iririre b̄ujaweremakā īāduaḡu, m̄usā gūñar̄ir̄ē gorawayumakā īāduaḡu, mata wajamoābemi.

5 Mata wajamoābirkereḡu, m̄usā īḡur̄ē neō p̄ebirimakā īāḡu, ñer̄o iririre neō piriduabirimakā īāḡu, m̄usā merā guanemomi. Irasirigu p̄ur̄gue ãār̄ipererā ñer̄ar̄ē īḡu wajamoār̄inu ejamakā, m̄usār̄ē b̄ero wajamoāgukumi. īḡu irasirimakā īār̄ā, ãār̄ipererā: “Diayeta īḡusār̄ē wajamoāḡuta yámi”, ãr̄i masīrākuma.

6 Irinur̄ē Mar̄ip̄u masakakure īḡusā irideare īā beye, keoro wajarigukumi.

7 Õār̄ir̄ē irinir̄ā gapu: Mar̄ip̄u merā ãār̄iduhaarā: “M̄usā õārō yáa”, ãr̄imakā p̄eduuarā, īḡu p̄urogue perebiri okarire opaduuarā ãār̄ima. Irasirigu īḡusār̄ē perebiri okarire sīgukumi, īḡu merā ãār̄inikōāburo, ãr̄iḡu.

8 īḡusā gāāmerō irir̄ā gapu diayemar̄ē iriduabema. Ñer̄i direta iriduama. Irasirigu Mar̄ip̄u īḡusā merā gua, b̄ero īḡusār̄ē wajamoāgukumi.

9 ãār̄ipererā ñer̄i irir̄ā ñer̄o tari, b̄ero gūñarikurākuma. Judío masakare waapuroriroko. Judío masaka ãār̄imerādere irasūta waaroko.

10 Mar̄ip̄u ãār̄ipererā õār̄i irir̄ā gapure: “Õārō yáma”, ãr̄i īāgukumi. īḡusār̄ē īḡu merā õārō ãār̄imakā irigukumi. Irasirigu siuñajār̄i opamakā irigukumi. Judío masakare irire iripuorigukumi. Judío masaka ãār̄imerādere irasūta irigukumi.

11 Mar̄ip̄u mar̄i ãār̄ipererār̄ē: judío masakare,

judío masaka ããrimerādere s̄erosūta ïāmi.

12 Judío masaka ããrimerā, Marípʉ Moisére doreri pídeare opabirikererā ñerī irimakʉ ïāgʉ, Marípʉ ïgʉsārē perebiri peamegue bēogʉkumi. Judío masaka ïgʉ doreri pídeare oparāde ñerī irimakʉ ïāgʉ, ïgʉsādere irire tarinʉgārī waja, wajamoâgukumi.

13 Ígʉ Moisére doreri pídeare pékererā irire iribiri-makʉ ïāgʉ, ïgʉsārē: “Óãrã ããrīma”, ãrī ïābemi. Irire irirā gapʉre: “Óãrã ããrīma”, ãrī ïāmi.

14 Judío masaka ããrimerā Marípʉ Moisére doreri pídeare opabirikererā õãrō irirā, Marípʉ dorederosūta yáma. Irasirirā ïgʉsā basi Marípʉ doredeare oparā irirosū irire yáma.

15 Marípʉ ïgʉsā gũñarīgue ïgʉ doredeare masimakʉ iridi ããrīmí. Irasirirā ïgʉ dorederosūta irirā, irire masirā irirosū yáma. Óãrō irirā, o ñerō irirā, ïgʉsā gũñarī merā ïgʉsā irideare masíma. Ñerīrē irianerā: “Waja opáa”, ãrī gũñama. Irasūta õãrīrē irianerāde: “Waja opabea”, ãrī gũñama.

16 Irasirigu Marípʉ ããrīpererā ñerārē wajamoãrīnʉ ejamakʉ, Jesucristore: “Ããrīpererā gũñarīrē, ïgʉsā gajerā ïāberogue irideare ïā beyeka!” ãrīgukumi. Irasirigu Jesucristo ñerī gũñarī oparārē, ñerī iririkurārē: “Wajamoâgʉra”, ãrīgukumi. Óãrī gũñarī oparārē, õãrō iririkurārē: “Wajamoâbirkoa”, ãrīgukumi. Marípʉ masakare tauri kerere buegu, irireta buea yʉ.

Marípʉ Moisére doreri pídeamarē gojadea

17 Musā gapʉ: “Gua judío masaka Marípʉ Moisére doreri pídeare bʉremusīā, gajerā nemorō Marípuyarā ãārā”, ãrī gūñadáa.

18 Gajire ãsū ãrī gūñáa: “Gua Marípʉ gāāmerīrē, ïgʉ Moisére doreri pídeare masīrā ãārīsīā, õārī diretta beyemasīā.

19 Irasirirā koye ïāmerārē tʉādupuyuwāgārā irirosū Marípuyare masīmerārē buemasīa. Nañtiārōgue ãārīrārē sīāgoro irirosū diayema iririre masīmerārē diayema gapʉre ïgūsārē iridorea.

20 Marípʉ Moisére doreri pídeare opasīā, diayema iririre õārō masīa. Irasirirā masīmerārē, majīrā irirosū ãārīrārē buerimasā ãārā”, ãrī gūñadáa musā.

21 Gajerārē irasū ãrī buekererā, ¿nasirirā musā basi bueberi? “Yajabirkōāka!” ãrī buekererā, ¿nasirirā yajari musā?

22 “Gajigʉ marāpo, gajego marāpʉ merā ñerō ibririkōāka!” ãrī buekererā, ¿nasirirā irasū yári? Masaka bʉremurī keori weadeare dookererā, ¿nasirirā ïgūsā bʉremurī wiirimarē yajari, irire opamurā?

23 “Marípʉ Moisére doreri pídeare opasīā, gajerā nemorō ãārā”, ãrī gūñakererā, iri dorerire tarinugārā, gajerādere ïgūrē bʉremubirimakū irirā yáa.

24 Marípʉya werenírī gojadea pūgue musā irasiririre ãsū ãrī gojasūdero ãārībú: “Musā judío masaka, judío masaka ãārīmerārē Marípʉre ñerō ãrī werenímakū yáa”, ãrī gojasūdero ãārībú.

25 Musā judío masaka Marípʉ Moisére doreri

pídeare irirā, m̄asāya dup̄ma gasirogārē* wiirisūnerā ãārīmakū Õāgoráa. Mar̄pu m̄sārē: "Yaarā ãārīma", ãrī ïāmi. Irire tarinugārā, m̄asāya dup̄ma gasirogārē wiirisūbirinerā irirosū ãārā.

26 Judío masaka ãārīmerā irasū wiirisūbirinerā ãārīkerepuru, Mar̄pu Moisére doreri pídeare irimakū: "Yaarā ãārīma", ãrī ïāgukumi. Judío masakadere ïgūsā irire irimakū, irasūta ãrī ïāgukumi.

27 Judío masaka ãārīmerā gapu ïgūsāya dup̄ma gasirogārē wiirisūbirinerā ãārīkererā, Mar̄pu doredeare irirā, m̄sārē judío masakare iri doredeare oparārē m̄sā irire tarinugārī waja: "Waja opama", ãrīrākuma.

28 Suḡa judío masaku irasū wiirisūdi: "Mar̄puuyagu ãārā", ãrī gūñakeregu, Mar̄puure b̄uremubi, diayeta Mar̄puuyagu, judío masakugora ãārībemi.

29 Mar̄puuyarā gapu irasū wiirisūnerā dita ãārībema. Õāgū deyomarīgū ïgūsāya gūñarīgue õārī merā gorawayumakū iridero p̄uru, ïgūsā Mar̄puuyarā, judío masakagora ãārīma. Masaka ïgūsārē: "Õārā ãārīma", ãrī ïābirikerepuru, Mar̄pu gapu: "Õārā ãārīma", ãrī ïāmi.

3

1 M̄sā, yu irasū ãārīmakū pérā: "¿Ḡua judío

* **2:25** Gn 17.1-14: Iripoegue Mar̄pu Abrahārē ïgū pūrā ûmarē: "Yaarā ãārīburo", ãrīgū, ïgūsāya dup̄ma gasirogārē wiiridoredi ãārīmī. P̄uru iri dorerire Moisére pídi ãārīmī. Irasirirā judío masaka Abraham parāmerā ãārīturiarā iri dorerire irirā, ïgūsā pūrā ûmarē su mojōma pere gaji mojō umeru p̄erēbejarinurī waaró merā ïgūsā deyoadero p̄uru irasū yáma.

masaka, ḡaya dup̄ma gasirogārē wiirisūnerā ãārīrī wajamarīkuri?” ðārī gūñarī?

² Ḡua judío masaka ãārīmakū ðāgoráa. Marīp̄u ḡare wári ðārīrē s̄idi ãārīmí. Irasirigu ḡare ïgūya kerere píphoridi ãārīmí, irire gajerārē weredoregu.

³ Ȳu irasū ãārīmakū pérā: “Judío masaka surāyeri Marīp̄u ïgūsārē: ‘Ásū iriḡura’, ðārīdeare b̄aremubirimakā, irire iribirikumi” ðārī gūñarī?

⁴ Neō irasū ðārī gūñabirikōäka! Æārīpererā masaka ðārīgatokerep̄ru, Marīp̄u gap̄u neō ðārīgatobemi. ïgūya werenírī gojadea pūgue ásū ðārī gojasūdero ãārībú:

Ḡap̄u, m̄u werenírī merā masakare m̄u diayema iririre masīmakū yáa. Mu ðārīderosūta keoro irimakū, neō suḡu masak̄u m̄urē: “Diaye iribemi”, ðārīmasībirikumi, ðārī gojasūdero ãārībú. [◇]

⁵ Gajerā irire pérā, ásū ðārīmoämabokuma: “Ḡua ñerō iriri merā Marīp̄u diaye iriri masakare masīmakū yáa. Ḡua irasirikerep̄ru, Marīp̄u ḡare wajamoägū, diaye iribemi”, ðārībokuma.

⁶ Neō irasū ãārībea. ïgūsā irasū ðārīrī keoro ãārīmakū, Marīp̄u neō suḡunorē ïgūsā ñerō irikerep̄ru, wajamoäbirkumia.

⁷ Gajerā idere ðārīmoämabokuma: “Ḡua ðārīgatori merā Marīp̄u ðārīgatobi ãārīrīrē masakare masīmakū yáa. Irasirirā ïgūrē: ‘Óätarimi’, ðārī b̄aremuma. Ḡua irasirikerep̄ru, Marīp̄u ḡare wajamoägū, diaye iribemi”, ðārībokuma.

[◇] 3:4 Sal 51.4

8 Ăsū ārībokuma doja: “Gua ñerī irimakă, gajeră Marīpă őāgă ăārīrī gapure masñemorăkuma”, ārībokuma. Surāyeri guare ñerō gūñarī merā: “Pablosăde irasūta ārī buema”, ārī wereníma. Īgūsă irasū ārīrī waja Marīpă īgūsărē wajamoāgă, diayeta irigakumi.

Ārīpereră masaka waja opară dita ārīma, ārī gojadea

9 ¿Naásū ārī gūñarī? ¿Marīpă īürō marī judío masaka, gajeră nemorō őāră ăārīrī? Neō irasū ăārībea. Marī ăārīpereră judío masaka, judío masaka ăārīmerâde ñerō iriră ăārīsă, waja opară dita ăāră. Irire yu măsărē weresiabă.

10 Marīpăya werenírī gojadea păgue āsū ārī gojasădero ăārībă:

Neō sugăno őāgă mámi. Neō marīgorakăămi.

11 Neō Marīpăyare pémasăgă mámi. Neō sugăno īgūrē masăduagă mámi.

12 Ārīpereră Marīpăyare irităyameră, dedirimură dita ārīma. Neō sugăno őārīrē irigă mámi. Neō marīgorakăămi.[☆]

13 Masăgobe toyori gobe ărīwiurosă īgūsă ñerī werenírī ăāră. Ārīgatorikăma. Āña disigue nima opagă irirosă pürīrō wereníma.[☆]

14 Ñerī direta werení, gajerărē dojama. Büro turirikăma.[☆]

15 Masakare wĕjĕbéodăari direta opasărima.

16 Noó īgūsă waaro masakare poyanoră, īgūsărē ñerō tarimakă yáma.

17 Gajerărē siuñajărī meră ăārīmakă neō iribema.[☆]

[☆] **3:12** Sal 14.1-3; 53.1-3 [☆] **3:13** Sal 5.9; 140.3 [☆] **3:14** Sal 10.7

[☆] **3:17** Is 59.7-8

18 Marīpare goepeyari merā bāremubema.
Irasirirā īgūrē güibema, ārī gojasūdero
āārlibú.◊

19 Marī ire masīa. Āārlpererā Moisés doreri gua
judío masakare: “Āsū irika!” ārī pídeare iripeo-
birisiā: “Waja opabea”, ārīmasibema. Irasirirā
āārlpererā judío masaka, judío masaka āārlmerāde
waja opasiā, Marīpū wajamoāsūmurā dita āārlma.

20 Neō sugu masaku Moisés doredeare iripeo-
masibemi. Irasirigu: “Marīpū yure: ‘Ōāgū āārlmi’,
ārī īāgukumi”, ārīmasibirkumi. Marīpū iri dorerire
pídea merāta marīrē: “Ñerā āārlā”, ārī masimakā
yámi.

*Marī Jesucristore bāremurī merā tausūrāko, ārī
gojadea*

21-22 Daporare Marīpū marīrē ire masimakā
yámi. Marī Jesucristore bāremumakū, īgū Moisére
doreri pídeare iripeobirikerekerepurū, marīrē: “Ōārā,
waja opamerā āārlma”, ārī īāmi. Irasirigu marī
āārlpererāre Jesucristore bāremurārē sūrosūta
īāmi. īgū irasū ārī īāburire Moisés, gajerā īgūyare
weredupuyurimasāde īgūya kerere gojadea pūgue
gojanerā āārlmá.

23 Marī āārlpererā ñerī irirā dita āārlā. Irasirirā,
Marīpū: “Yū merā ōārō āārlrāko”, ārīdeare marī
basi neō bokabirikoa.

24 Marī irasū āārlkerekerepurū, Marīpū marīrē
maigū īgū magū Jesucristore iriudi āārlmí, marī
ñerī iridea wajare wajaribosadoregu. Irasirigu,
marīrē Jesucristore bāremurārē: “Waja opamerā
āārlma”, ārī īāmi.

◊ **3:18** Sal 36.1

25 Marípu Jesucristore ããrípererã masakare ïgüsã ñerõ iridea wajare wajaridoregu, ïgürẽ iriudi ããrímí. Irasirigu, Jesucristo boagu dí bëodea merã ïgürẽ bùremurärẽ ïgüsã ñerõ iridea wajare kätidi ããrímí. Bopoñagu ããrísñã, iripoegue marädere ïgüsã ïgu: “Ãsû irigra”, ãrídeare bùremudea merã ïgüsã ñerõ iridea wajare kätidi ããrímí. Irire irigu, ïgu diaye irigu ããrírírẽ ïmudi ããrímí.

26 Marípu dapora marädere Jesú marí ñerõ iridea wajare wajaribosadea merã ïgürẽ bùremurärẽ: “Õärã, waja opamerã ããríma”, ãrõ iãmi. Irasirigu marírẽ ïgu diaye irigu ããrírírẽ masimaku yámi.

27 Irasirirã Marípu iñrõ marí basita: “Õärã ããrã, ïgu Moisére doreri pídeare iripeorã yáa”, ãrímasíbea. Æsû gapu ãrõ masña. Marípu, Jesúre marí bùremumaku, marírẽ: “Õärã ããríma”, ãrõ iãmi.

28 Ire masña. Marípu Moisére doreri pídeare marí irimaku meta marírẽ: “Õärã ããríma”, ãrõ iãmi. Marí Jesúre bùremumaku, marírẽ: “Õärã ããríma”, ãrõ iãmi.

29-30 ¿Marípu judío masaka direta Opu ããrírí? Neõ irasû ããríbemi. Judío masaka, judío masaka ããrímerädere ïgu sugta ããrípererã Opu ããrími. Irasirigu, ïgüsã Jesúre bùremumaku: “Õärã, waja opamerã ããríma”, ãrõ iãmi.

31 Irasirirã marí Jesúre bùremurã, ¿Marípu Moisére doreri pídeare bëorã yári? Æríbea. Marí ïgürẽ bùremurã Marípu dorerire nemorõ irinemowágäräko.

4

Pablo, Abraham Marípure bùremudeare

gojadea

¹ Irasirirā, ḡnaásū ãrīrākuri Abrahārē, marī ñekū ãārīpūroridire? ḡNaásū waayuri ïgūrē?

² Marīpū Abrahārē: “Oārō irigū ãārīsīā, oāgū ãārīmi”, ãrī ïābodi ãārīkerepūru, Abraham ïgū basi: “Marīpū iūrō õārō yáa”, neō ãārīmasibiriunadi ãārīmí.

³ Marīpūya werenírī gojadea pūgue ãsū ãrī gojasūdero ãārībū: “Abraham Marīpūre būremumakū, Marīpū ïgūrē: ‘Oāgū ãārīmi’, ãrī ïādi ãārīmí”, ãrī gojasūdero ãārībū.

⁴ Æsū ãārā. Sugū gajino moādire wajarirā, irasū sīkōārā meta irikuma. Ígū moādea waja wajarirā irikuma.

⁵ Marīpū gapū irasiribemi. Ñerārē, ïgūsā õārīrē iribirikerepūru, ïgūrē būremumakū: “Waja opamerā ãārīma”, ãrī ïāmi. Irasirigū, marī ïgūrē būremumakū: “Yū iūrō õārā ãārīma”, ãrī ïāmi.

⁶ Iripoeguemū Davide yū ãrīrōsūta gojadi ãārīmí. Marīpū masaka iririre ïāgū: “Oārā ãārīma”, ãrī ïāgū meta ãārīmi. Ígūrē būremurā direta: “Oārā ãārīmá”, ãrī ïāgū ãārīmi. Irasirirā ïgū merā õārō usuyama.

⁷ Irire ãsū ãrī gojadi ãārīmí David: Marīpū dorerire tarinugārārē ïgūsā ñerō iridea wajare ïgū kātimakū, õārō usuyama.

⁸ Marīpū ïgūsā ñerō iridea wajare: “Neō gūñabirikoa”, ãrīmakū, õārō usuyama, ãrī gojadi ãārīmí David.[✳]

⁹ Judío masaka ïgūsāya dupūma gasirogārē wiirisūnerā dita usuyabirikuma. Judío masaka ãārīmerāde usuyarākuma. Abrahārē dupaturi

gūñaka! Ígū Marípue būremumakū, Marípue Ígūrē: “Óágū, waja opabi ãārīmi”, ãrī ïādi ãārīmí.

10 ¿Naásū ãārīmakū, Marípue Abrahārē: “Óágū ãārīmi”, ãrī ïāyuri? Ígūya dupūma gasirogārē wiiridero pūru, ¿ígūrē irasū ãrī ïāyuri? Æärībea. Ígū irire iriburi dupuyurogueta: “Óágū ãārīmi”, ãrī ïāsiadi ãārīmí.

11 Marípue Ígūrē: “Óágū ãārīmi”, ãrī ïādero pūru, Ígūrē irasū wiiridoredi ãārīmí, Ígūyagū ãārīrīrē ìmudoregu. Irasirigū dupuyurogue Ígūrē: “Óágū ãārīmi”, ãrī ïādeare diaye masīmakū iridi ãārīmí. Sugū Abraham būremuderosūta Marípue būremumakū, Marípue Ígūrē: “Óágū ãārīmi”, ãrī ïāmi. Irasirigū Abraham ãäripererā Marípue būremurā ñekū ãäriphororidi ãārīmí, Ígūsāya dupūma gasirogārē wiirisübirkerepurū.

12 Æärīpererā Ígūsāya dupūma gasirogārē wiirisünérā Marípue būremurā, diayeta Abraham parāmerā ãārīma. Abraham irasū wiirisüburi dupuyuro Marípue būremuderosū Ígūsāde būremurā, diayeta Abraham parāmerā ãārīma.

Marípue, Abraham Ígūrē būremumakū: “Ásū irigūra”, ãrīdeare gojadea

13 Marípue Abrahārē: “I nikūrē mūrē, mū parāmerā ãärituriarādere sīgūra”, ãrīdi ãārīmí. Ígū doredeare irimakū ïágū meta irasū ãrīdi ãārīmí. Ígūrē būremumakū: “Óágū ãārīmi”, ãrī ïādi ãārīmí. Irasirigū Ígūrē: “I nikūrē sīgūra”, ãrīdi ãārīmí.

14 Marípue Ígū doredeare irirā direta: “Sīgūra”, ãrīdeare sīmakū, marī Ígūrē būremurī

wajamarībokuyo. Irasū ãārīmakū, īgū Abrahārē: “Sīgūra”, ãrīdea ubu ãārīrīta ãārīyuwarikukōābokuyo.

15 Marīpū Moisére doreri pídeare masīkererā, irire tarinugārā, wajamoāsūrākuma. Iri doreri marīmakū, irire neō tarinugārī marībokuyo.

16 Irasirigū Marīpū īgūrē būremurā direta īgū Abrahārē ãrīderosūta sīgukumi. īgū doreri pídeare irirā direta: “Sīgūra”, ãrībirikumi. Abraham Marīpure būremuderosū būremurāno īgū parāmerā ãārīturiarā ãārīma. Irasirigū Marīpū Abrahārē ãrīdeare īgūsārē ãārīpererārē wajamarīrō sīgukumi. Abraham, marī ãārīpererā Marīpure būremurā ñekū ãārīdi ãārīmī.

17 Marīpū īgūya werenīrī gojadea pūgue Abrahārē ãsū ãrīdi ãārīmī: “Mārē wári buri marā ñekū ãārībure pībū”, ãrīdi ãārīmī. Marīpū irasū ãrīmakū pégu, Abraham īgūrē būremudi ãārīmī. Irasirigū Marīpure būremugū, īgū īūrō marī ñekū ãārīdi ãārīmī. Marīpū boanerārē masūgū ãārīmī. īgū werenīrī merā dupuyurogue marīdeare ãārīmakū irimasīmi.

18 Marīpū Abrahārē: “Mū parāmerā ãārīturiarā wárā ãārīrākuma”, ãrīripoere Abraham gapū pūrā marīdi ãārīmī. Pūrā marīkeregū: “Marīpū īgū yure ãrīderosūta irigukumi”, ãrī būremudi ãārīmī. Irasirigū Abraham wári buri marā ñekū waadi ãārīmī.

19 īgū cien bojori opakeregū, īgū marāpode búro ãārīkerephū, Marīpure būremusīā: “Neō pūrākubirikoa”, ãrī gūñabiridi ãārīmī. Åsū gapū ãrī gūñadi ãārīmī: “Guare pērāguereta

pūrākaboadero tarikereparu, Marīpu īgū yure ārīderosūta irigukumi. Yū irire masīa”, ārīdi āārīmī.

20 “Marīpu ārīderosūta irigukumi”, ārī būremurīrē neō piribiridi āārīmī. Irasirigū gūñatura, Marīpure būremunemodi āārīmī. “Marīpu turatarigū āārīmī”, ārī, usuyari sīdi āārīmī.

21 Irasirigū Abraham: “Marīpu yure ārīderosūta diayeta īgū turari merā iriyuwarikugukumi. Yū irire ðārō masīa”, ārī būremudi āārīmī.

22 īgū būremumakū, Marīpu īgūrē: “Oāgū āārīmī”, ārī īādi āārīmī.

23 Irire Marīphya werenīrī gojadea pūguere gojasūdero āārībū. Iri Abrahāyama direta gojadea meta āārīdero āārībū.

24-25 Marīpu Abrahārē: “Oāgū āārīmī”, ārī īāderosūta marīdere: “Oārā āārīma”, ārī īāburire gojadea āārīdero āārībū. Irasirigū Marīpu, marī īgūrē būremumakū, marīdere: “Oārā āārīma”, ārī īāmi. Marī ñerī iridea waja Marīpu Jesúre īgūrē wējēmurāguere wiadi āārīmī, marīrē boabosaburo, ārīgū. Marī Opū Jesús boadero pūru, Marīpu marīrē ðārā, waja opamerā āārīmakū iribu, īgūrē masūdi āārīmī.

5

Marīpu ūrō waja opamerā āārā, ārī gojadea

1 Marī Opūre Jesucristore marī būremumakū, Marīpu marīrē: “Oārā, waja opamerā āārīma”, ārī īāmi. Irasirigū Marīpu, Jesús marī ñerī iridea waja boabosadea merā marīrē īgū merā siuñajārī opamakū iridi āārīmī.

2 Marī Jesucristore bñremurā, Marīpū marīrē maigū merā ñārō ãārā. Purugue Marīpū ñgū irirosū marīrē ñārā ãārīmakū irigukumi. Irasirirā gññaturari merā, ñārō usuyari merā ñgū ñārō iriburire yúa.

3 Gajire masña. Marī ñerō tarirā, Marīpure marīrē iritamugurē gññaturanemorāko. Irasirirā marī ñerō tarikererā, usuyamasña.

4 Marī ñgūrē gññaturari merā ñerō taririire bokatīumakū, Marīpū marīrē: “Ñārō yáma”, ãrīgukumi. Irasirirā, ñgū marīrē ñārō iriburire gññaturari merā yúa.

5 Marīpū marīrē Ñāgū deyomarīgūrē iriudi ãārīmí marī merā ãārīdoregū. Irasirigū Ñāgū deyomarīgū merā marīrē ñgū maññrē opatarimakū yámi. Irasirirā: “Marīpū marīrē: ‘Ñārō iritamugura’, ãrīdeare keoro irigukumi”, ãrī masña.

6 Marī basi peamegue waaburire tari-masñbirimakū, Marīpū marīrē tauripoe ejamakū, Cristo marī ñerārē boabosadi ãārīmí.

7 Marī gapū sugū boaboadearre boabosabirikoa, ñgū diayemarē irigū ãārīkerepurū. Gajipoe irirā sugū ñāgū gapure boabosabokoa.

8 Marīpū gapū marī ñerā ãārīkerepurū ñgū marīrē bñro maññrē masñmakū iribu, Cristore iriudi ãārīmí. Irasirigū Cristo marīya ãārīburire boabosadi ãārīmí.

9 Cristo boagū ñgūya dí bñodea merā Marīpū marīrē waja opamerā ãārīmakū iridi ãārīmí. ñgū irasiridero nemorō ñgū ãārīpererā ñerārē wajamoãrīnū ejamakū, Cristo merāta marīrē taugukumi.

10 Marī Marīphre gāāmemerā ãārīkerephrū, īgū magū marīrē boabosadea merā īgū merā siuñajārī opamakū iridi ãārīmí. īgū irasiridero nemorō Cristo marīrē boabosa, dupaturi okadea merā marīrē īgū merā siuñajārī oparārē taugukumi.

11 I gaji ãārīnemoa. Marīph, marī Opū Jesucristo merā marīrē īgū merā siuñajāmakū irideare gūñarā, īgū merā būro ushuyáa.

Adán, irasū ãārīmakū Cristo iridea

12 Åsū ãārā. Neōgoraguere Adán ñerī iripūroridi ãārīmí. īgū ñerī iridea waja boadi ãārīmí. īgū suguya waja merāta ãārīpererā īgū parāmerā ãārīturiarāde ñerī iri, boamurā dita ãārīma.

13 Marīph Moisére īgū doreri píburi dupuyurogueta masaka ñerī irisianerā ãārīmá. īgūsā ñerī irikerephrū iri doreri marīmakū, Marīph īgūsārē: “Iri dorerire tarinugārī waja, waja opama”, ãrībiridi ãārīmí dapa.

14 Irasū ãārīkerephrū, Adán parāmerā ãārīturiarā Moisés ãārīdeapoegue ãārīnerāde boanerā ãārīmá. īgūsā Marīph doredeare Adán tarinugāderosū iribirikererā, īgūsā ñerī iridea waja boanerā ãārīmá. Adán i ûmurē ãārīpūrorigū, Marīph doredeare tarinugāpūroridi ãārīmí. Jesucristo gapū i ûmuguere aarigú, Marīph dorerire tarinugābiripūroridi ãārīmí.

15 Marī Adán tarinugādeare, Marīph marīrē maīgū õārō irideare masīa. Adán suguya waja merāta masaka ãārīpererā boamurā dita ãārīma. Marīph gapū marīrē maīgū, marīrē taubure Jesucristore iriudi ãārīmí. Irasirigū Jesucristo sugū ãārīkeregū, ãārīpererāya ãārīburire wajamarīrō

boabosadi ããrõmí. Irasirigu Marípu Jesucristo merã marírẽ wáro õãrõ iridi ããrõmí.

¹⁶ Adán Marípu doredeare suñarõ tarinugädea waja merãta ããrõpererã masaka waja opama. Marí wári ñerõ irikerephu, Marípu marírẽ maõgu, waja-marírõ Jesucristore íriudi ããrõmí, marí ñerõ iridea wajare taudoregu. Irasirigu Jesús merã marírẽ waja opamerã ããrõmaku iridi ããrõmí.

¹⁷ Adán sugu Marípu doredeare tarinugädea waja merãta marí ããrõpererã boamurã dita ããrã. Marípu gapu marírẽ buro maõgu Jesucristore íriudi ããrõmí, marírẽ boabosadoregu. Irasirigu Jesucristo sugu marírẽ wajamarírõ boabosadea merã Marípu marírẽ: “Óãrã, waja opamerã ããrõma”, ãrõ ïãmi. Ígu irasiridero nemorõ Jesucristo merã Ígu irasu ãrõ ïãrãrẽ maama okari opamaku irigukumi, Ígu turari merã Íguyare iriburo, ãrõgu.

¹⁸ Adán, Marípu doredeare tarinugädea waja merãta masaka ããrõpererã ñerõrẽ iriwekabejama. Irasirirã Marípu wajamoãsõmurã dita ããrõma. Jesucristo diayema irigu marí ñerõ iridea waja boabosadea merã gapu Marípu marírẽ: “Óãrã, waja opamerã ããrõma”, ãrõ ïãmi, Ígu merã ããrõníkõãburo, ãrõgu.

¹⁹ Åsu ããrã. Adán, Marípu doredeare tarinugädea waja merãta masaka ããrõpererã ñerõrẽ irirã dita ããrõma. Jesucristo Marípu dorerire iridea merã ããrõpererã Ígurẽ buremurãnoru waja opamerã ããrõmaku iridi ããrõmí. Irasirigu Marípu Ígsãrẽ: “Óãrã ããrõma”, ãrõ ïãmi.

²⁰ Marípu Ígu dorerire pídi ããrõmí, marírẽ iri dorerire tarinugärõrẽ masõnemomaku iribu. Wári

ñerī marī irikerep̄ru, Marīp̄u gap̄u marīrē buro maīgū, marī ñerī iriro nemorō Jesucristo merā marīrē õātariro iridi ãārīmí.

²¹ Marī ãārīpererā ñerī iridea waja boamurā dita ãārīunannerā ãārībú. Irasū ãārīkerep̄ru, Marīp̄u marīrē maīgū, bopoñarī merā ïāsīā, marī Op̄u Jesucristo boabosadea merā marīrē waja opamerā ãārīmakū iridi ãārīmí, ïgū puro perebiri okarire opadoregu.

6

Cristo merā õārō ãārīrā, waja opamerā ãārīrīmarē gojadea

¹ Marīp̄u marīrē bopoñamakū ïārā, ¿naásū ãārīrākuri? Marīrē ïgū bopoñanemomakū ïāduarā, ¿ñerīrē irinemorākuri?

² Irasū neō ãārībea. Marī Jesucristo marīrē boabosadi merā boanerā irirosū ãārā. Irasirirā, boanerā ñerīrē neō irinemomasīmerā irirosū ñerīrē irinemobirikōārō gāāmea.

³ Musā ire masāia. Marī deko merā wāīyesūrā, marī Jesucristoyarā ãārīrīrē ïmub̄u. Marī ïḡyayarā ãārīsīā, ïgū boamakū, marīde ïgū merā boanerā irirosū waanerā ãārībú.

⁴ Marī wāīyesūrā, ïgū boadero p̄ur̄u yáasūmakū, marīde ïgū merā yáasūnerā irirosū waanerā ãārībú. Marīp̄u ûm̄gasigue ãārīgū ïgū turari merā ïgūrē masāgū, marīdere ïgū merā masānerā irirosū ãārīmakū iridi ãārīmí, ïgū merā maama okarire opaburo, ãrīgū.

⁵ Marī Cristoyarā ãārīsīā, ïgū boaderosūta marīde ïgū merā boanerā irirosū waanerā ãārībú.

Irasirirā, īgū boadigue masāderosūta marīde masārāko.

6 Asū masīa. Cristo curusague boamakū, marīñerī direta iririkuerā īgū merā curusague boanerā irirosū waanerā āārlbá. Irasiriro marī ñerīrē uaribejari, marīrē tarinugāmasibirikoa pama.

7 Masaka boadero pūru, īgūsā ñerī iririkurire neō irinemobirikuma.

8 Marī Cristo merā boanerā irirosū āārlrā: “Īgū merā õārō āārīnīkōārāko”, ārī būremua.

9 Idere õārō masīa. Cristo boadero pūru, Marīpū īgūrē masū, dupaturi okamakū iridi āārīmī. Irasirigū Cristo dupaturi neō boabirikumi pama. Boari neō dupaturi īgūrē tarinugāmasibirikoa.

10 Īgū suñarōta boari merā marī ñerī iridea wajare boa, wajaripeokōādi āārīmī. Īgū boadero pūru, Marīpū īgūrē masū, dupaturi okamakū iridi āārīmī. Īgūrē masū, dupaturi okamakū iridero pūru, Marīpū gāāmerōsūta irigū Marīpū merā õārō āārīnīkōāmī.

11 Irasirirā mūsā āsū ārī gūñaka! “Gua Opū Jesucristo merā gúa boanerā irirosū āārīsīā, gúa ñerīrē iriunaderosū irinemobirikoa”, ārī gūñaka! “Irasirirā īgūyarā āārīsīā, Marīpū gāāmerōsūta iri, īgū merā õārō āārīnīkōārā!” ārī gūñaka!

12 Irasirirā mūsāya dupū boaburi dupū merā ñerīrē neō irinemobirikōāka, mūsā ñerīrē uaribejari mūsārē tarinugābirikōāburo, ārīrā!

13 Mūsāya mojōrī, mūsā gūñarī, āārīpereri mūsāya dupugue āārīrī merā ñerīrē iribirikōāka! Mūsā Cristo merā boanerā dupaturi okarā irirosū āārā. Irasirirā āsū gapū irika! Āārīpereri mūsāya

dupugue ãārīrīrē Marīp̄re wiaka, īgū gāāmerōsūta õārī direta irimurā!

14 Marī irire irasirimakū, marī ñerī irideari marīrē tarinugāmasibirkoka. Marīp̄ marīrē: “Yū Moisére doreri pídeare iribirimakū, mūsārē béogura”, ãārībemi. Åsū gapu marīrē yámi. Īgū marīrē maīgū ãārīsīā, marīrē iritamumi, īgū doredeare iriburo, ãārīgū.

Marī, Cristore moāboerā ãārīrīmarē gojadea

15 Marīp̄ marīrē maīmakū ïārā: “Marī, Marīp̄ doreri pídea merā ãārībea. Irasirirā ñerīrē irirā!” ðārīrī? Irire neō ãārībirikōārā!

16 Mūsā ire õārō masīa. Marī sugu dorerire irirā, īgūyarā īgūrē moāboerā ãārīrākoka. Īgū marī opu ãārīgukumi. Iri irirosūta marī ñerī irideari, marī opu, marīrē doregu irirosū ãārīroko. Irasirirā marī ñerī iririre pirimerā, Marīp̄ merā perebiri okari bokabirikoka. Īgū doreri gapure irirā īgūrē moāboerā diayemarē irinīrākoka.

17-18 Iripoegue ñerī iridoreguyarā īgūrē moāboerā irirosū mūsā ñerī iridearire irinerā ãārībū. Marīp̄ mūsārē īgūya buerire pémasīmakū iridero puru, īgū doreri gapure mūsā õārō irituyáa. Irasirirā ñerī iridoreguyarā īgūrē moāboerā irirosū neō ãārībea pama. īgūrē wirinerā irirosū ãārīrā, Marīp̄re moāboerā ñajānerā ãārā, diayema gapure irimurā. Irasirirā irire gūñarā: “Mu guare irasiridea õātaria”, ãrī, ushayari sīka īgūrē!

19 Yū ire mūsārē pémasīmakū gāāmegū, masaka īgūsā gūñarā merā wererosū werea. Iripoegue ãārīpereri mūsāya dupugue ãārīrī merā ûmūrikū ñerī direta irinikōānerā ãārībū. Daporare ãārīpereri

msāya dupgue ãārīrīrē Marīpre wiaka, īgūrē moāboerā diayema direta irimurā! Irasirirā īgū gāāmerī direta iririkurākoa.

20 Iripoegue msā ñerī iridari direta irirā, Marīpre moāboerā īgū gāāmerī direta iriro gāāmekoa, ãrlbirinerā ãārību.

21 Msā ñerīrē irasirirā, ¿ñeeéno õārīrē bokari? Dapora msā ñerī iriunadeare gūñarā, buro guyasírīa. Iri ñerīrē msā iridea waja perebiri peamegue waabokuyo.

22 Iripoegue marī ñerī direta iridoregre moāboerā irirosū ãārīunanerā ãārību. Daporare Marīpu marīrē wiudero puru, īgūrē moāboerā ãārā. Irasirirā īgū gāāmerīrē iriwāgārā, īgū puro perebiri okarie opamurā ãārā.

23 Ñerī irirāno, īgūsā ñerī iriri waja, perebiri peamegue waaríre wajatarākuma. Marīpu, marī Opu Jesucristore buremurā gapre wajamarīrō īgū puro perebiri okari opaburire sīgukumi.

7

Mojōsiarima keori merā weredea

1 Yaarā, msā Marīpu Moisére doreri pídeare õārō masīa. Sugu masaku īgū okarinurī direta iri dorerire irimasīmi.

2 Marīpu doreri pídea ãsū ãrā. Sugo nomeō igo mojōsiadero puru, igo marāpu okaripoere igo īgū merā ãārīníkōakumo. īgū boamaku, igo marāpu dagu merā ãārīdea perekoka. Gajigu merā mojōsiamasíkumo doja.

3 Igo marāpu okakerepuru gajigu merā marāpukugo, īgū merā ñerō irigo Marīpu dorerire

tarinugāgō irikumo. Igo marāpu boadero purugue dita gajigu merā marāpkumasikumo. Irasirigo īgū merā ñerō irigo meta irikumo. Marīpu dorerire tarinugābirkumo.

⁴ Yaarā, musāde ãsūta ãārā. Iripoegue Marīpu Moisére doreri pídea merā ãārīnerā ãārību. Jesucristo boamaku, īgū merā boanerā irirosū ãārīsīā, daporare iri doreri pídea merā ãārībea. Jesucristo boa, masārī merā Marīpu marīrē īgūyarā ãārīmaku iridi ãārīmī, īgū gāāmerīrē iriburo, ãrīgū.

⁵ Iripoeguere marī ñerīrē uaribejari direta iriunancerā ãārību. Marīpu Moisére doreri pídeare masīdero puru, iri dorerire tarinugā, ãārīpereri marīya dupuma merā ñerīrē uaribejanemonerā ãārību. Irasirirā perebiri peamegue waamurā dita ãārīnerā ãārību.

⁶ Daporare pama marī Cristo merā boanerā irirosū ãārīsīā, Marīpu Moisére doreri pídea merā ãārībea. Irire tariwerenerāgue ãārā. Irasirigu Marīpu, Óagū deyomarīgū merā marīrē maama okarire opamaku yámi, īgū gāāmerīrē iridoregu.

Marīrē ñerī irimaku iriri marīguere ãārīrīmarē weredea

⁷ Irasirirā, Marīpu Moisére doreri pídeare: “Ñegoráa”, ¿ãārīrākuri? Neō irasū ãrībirikōārā! Irita yu ñerī iririkurire masīmaku iribu. Iri doreri pídea ãsū ãrā. “Gajerāyare buro uaribejabirikōāka!” Irasirigu, iri doreri marīmaku, yu gajerāyare uaribejarire masībiribokuyo.

⁸ Iri doreri: “Ãsū iribirikōāka!” ãrīdeare masīdero puru, iri yure ãārīpereri ñerīrē uaribejamaku iribu.

Iri doreri marīmakū: “Irire tarinugāgū irikoa”, ārīmasibiribokuyo.

9 Yū iri dorerire masiburi dupuyuro: “Yū, Marīpū merā õārō āārīkōāgū irikoa”, ārī gūñadibū. Iri dorerire masidero pūrū, irire tarinugāgū: “Ñerō irigū irikoa, Marīpū merā õārō āārībirikoa”, ārī masibū pama.

10 Marī iri dorerire irirā, Marīpū merā õārō āārīkōābokoa. Yū gapū irire iripeomasibirisīā, ñerī iridea waja, waja opagū, perebiri peamegue waabodi dujabū.

11 “Marīpū dorerire irigu, ïgū merā õārō āārīkōāgū irikoa”, ārī gūñakerekerepūrū, yū ñerī ñaribejari, yure Marīpū dorerire tarinugāmakū iribū. Irasirigu iri dorerire tarinugāsīā, ñerī iridea waja, waja opagū peamegue waabodi dujabū.

12 Irasū āārīkererekerepūrū, Marīpū Moisére doreri pídea õārī āārā. Diayema doreri āārā. Marīpū irire pídi āārīmí marīrē iritamubu.

13 Iro tamerārē Marīpū doreri õārī āārīkerero, ñmarīrē peamegue waabonerā dujamakū irikuri? Neō irasū āārībirikoa. Marī ñerī iriri gapū marīrē peamegue waabonerā dujamakū iribū. Irasiriro Marīpū ïgū õārī doreri pídea merā marī ñerō iririre: “Ñegoráa”, ārī masīsūa.

14 Ire masīa marī. Marīpū ïgū dorerire Õāgū deyomarīgū merā Moisére pídi āārīmí. Irasiriro õārī dita āārā. Marī gapū marī ñerīrē ñaribejari merā ñerī iridoregure duasūnerā irirosū āārā. Irasirirā ñerīrē iririkurā āārā.

15 Õārīrē iriduakererā, iribea. Ñerīrē iriduabirikererā, irinikōāa. Marī irasiririre

pémasíbea.

16 “Ñerīrē iriduabirikoa”, ãrīkererā, irikōāa. Irasirikererā: “Ñerīrē iriduabirikoa”, ãrīrā, Marīpu dorerire: “Óãrī ããrā”, ãrī masīa.

17 “Marī ñerīrē dupaturi iribea pama”, ãrīkererā, ñerīrē irirā, marī basi meta irire yáa. Marīguere ñerī ããrīrī gapu marīrē irire irimakū yáa.

18 Marī ñerīrē uaribejari merā ñerī direta irirā yáa. Irasirirā: “Marīguere õãrī máa”, ãrī masīa. Marī õãrīrē iriduakererā, bokatūubea.

19 Marī õãrī iriduakererā, iribea. Ñerī iriduabirikererā, iri gapure yáa.

20 Irasirirā marī basi: “Ñerīrē dupaturi iribirikoa”, ãrīkererā, irikōāa doja. Marīguere ñerī ããrīrī gapu marīrē irire irimakū yáa.

21 Irasiriro ãsū waáa marīrē. Óãrīrē marī iriduakerepu, marīguere ñerī ããrīrī marīrē ñerī direta irimakū yáa.

22 Marī basi marī gūñarīgue: “Marīpu dorerire iriduakoa”, ãrī gūñáa.

23 Iri dorerire iriduakerepu, marī ñerī iriduari gapu marī gūñarīgue õãrī iriduarire tarinugāa. Irasirirā marī basi iri ñerī iriduarire tarinugāmasíbea.

24 Marī basi ñerī iriduarire tarinugāmasímerā, buro bujawereri merā: “¿Noā marīrē ñerī iridea wajare taugukuri, Marīpu merā õãrō ããrīburo, ãrīgū?” ãrī gūñáa.

25 Marīpu dita Jesucristo marī Opu merā marīrē taumasími. Irasirirā Marīpure: “Óãtaria mu”, ãrī, usayari sīa. Irasirirā marī gūñarīgue: “Marīpu dorerire iriduakoa”, ãrī gūñáa. “Gua Opu ããrā

mã”, ãrã ïgûrẽ. Marĩ irasũ ãrïkereparu, marĩ ñerïrẽ ñaribejari, marïrẽ ñerïrẽ iridoregu irirosũ ãärïkõõa dapa.

8

Õagã deyomarigã iritamurĩ merã õärõ ãärïlmarẽ gojadea

¹ Dapora Marípu marïrẽ Jesucristoyarã ñerïrẽ ñaribejarire piri, Õagã deyomarigã dorerosũ irirãrẽ: “Wajamoágura”, ãrïrõno neõ máa.

² Õagã deyomarigã, marĩ Jesucristoyarã ïgã dorerosũ irimakã, marĩ ñerï iririkurire pirimakã yámi. Irasirigu marïrẽ, perebiri peamegue waabonerãrẽ Marípu merã õärõ ãärïmakã yámi.

³ Marĩ ñerï iriri direta ñaribejasãä, Marípu Moisére doreri pídeare neõ iripeomasibirinerã ãärïbú. Irasirigu Marípu gapu ïgã magûrẽ iriudi ãärïmí, marĩ ñerï iridea wajare boa, wajaribosadoregu. ïgã ñerïrẽ iribirikeregã, marĩ ñerï iridea waja, waja oparã irirosũ dupukugã, marïrẽ boabosadi ãärïmí, marĩ ñerï iridea waja oparire wajarigu.

⁴ Marípu, marïrẽ ïgã dorerire iriburo, ãrígã, irasiridi ãärïmí. Irasirirã marĩ ñerï iririre ñaribejabea. Õagã deyomarigã dorerosũ irirã yáa.

⁵ Ñerï iririre ñaribejarã, iri direta gûña, iriduama. Õagã deyomarigã dorerosũ irirã gapu, ïgã gâãmeri direta gûña, iriduama.

⁶ Ñerï direta gûña, iriduara, perebiri peamegue waarakuma. Õagã deyomarigã gâãmeri direta

gūña, iridharā gapu Marīpu merā perebiri okari oparākuma. Irasirirā siuñajārī merā ãārīrākuma.

⁷ Nerī direta gūña, iridharā, Marīpure īātūrirā ãārīma. Igū dorerire iridhabiri, irire neō irimasibema.

⁸ Irasirirā ñerī iriri direta uaribejarā, Marīpure usuyamakā irimasibema.

⁹ Mūsā gapu ñerī iriri direta uaribejabea. Õāgū deyomarīgū mūsāguere ãārīmi. Irasirirā īgū turari merā īgū dorerosū yáa. Õāgū deyomarīgūrē opamerā gapu, Cristoyarā ãārībema.

¹⁰ Marī ñerō iridea waja marīya dupu boaburi dupu ãārīkerepurū, Cristo marīguere ãārīmakā, Marīpu marīrē: “Óārā, waja opamerā ãārīma”, ãrī ñāmi. Irasiriro marīya dupu boakerepurū, marīya yujupūrā ūmugasigue okaníkōāroko.

¹¹ Marīpu, Õāgū deyomarīgū merā Jesucristore boadiguere masū, dupaturi okamakā iridi ãārīmí. Õāgū deyomarīgū marīguere ãārīmakā, Marīpu Je-sucristore masūdita marīya dupu boadero pūrū, marīdere masū, maama okari opamakā irigukumi.

¹² Yaarā: “Marīpu marīrē irasūta irigukumi”, ãrī masīrā, ñerī iririre uaribejabirkōārā!

¹³ Ñerī iriri direta uaribejarā, perebiri peamegue waarrāko. Õāgū deyomarīgū turari merā marī ñerīrē uaribejarire pirirā, Marīpu merā perebiri okarie oparāko.

¹⁴ Õāgū deyomarīgū dorerosū irirāno, Marīpu pūrā ãārīma.

¹⁵ Marīpu marīrē Õāgū deyomarīgūrē iriudi ãārīmí. Igū marīrē Marīpu pūrā ãārīmakā yámi.

Ígū merā Marīpū marīrē wajamoāburire güiderosū dupaturi güibea. Irasirirā ígū iritamurī merā güiro marīrō Marīpūre: “Yupū”, ãrī masña.

16 Óágū deyomarīgū marī gūñarīgue marīrē: “Diyeta Marīpū pūrā ãärā”, ãrī masīmakū yámi.

17 Irasirirā marī ígū pūrā ãärīsīā: “Ãärīpererire yū pūrārē sīgūra”, ãrīdeare Cristo merā irire oparākooa. Marī Cristoyarā ãärīsīā, ígū i ümugue ñerō tariderosū marīde ñerō tarikererā, purugue ümugasigue ígū ãärīrōsūta ígū merā õärō ãärīrākooa.

18 Dapora marī i ümugue ñerō tarikererā, purugue ümugasigue Marīpū marīrē õärī sīburire gūñarā: “Buro ñerō taribea”, ãrī masña.

19 Sunū Marīpū marīrē: “Ísā yū pūrā ãärīma”, ãrī, õärīrē sīgūkumi. Ígū marīrē sīburire ãärīpereri ígū i ümūma iridea, masaka gajinorē buro ïāduarā irirosū yúro yáa.

20 Iripoegue Adán ñerīrē iripūroridea waja i ümūma poyakōädero ãärībá. Iri gāamerō poyabiridero ãärībá. Marīpū dorederosū poyadero ãärībá. Irasirikeregū, purugue õärī gorawayugūkumi.

21 Irasirigū Marīpū, i ümūma boapereburi ãärīkerepurū, marīrē ígū pūrārē õärā gorawayurosū, i ümūma ãärīpererire õärī dita gorawayugūkumi doja.

22 Ire marī masña. Adán ñerīrē iripūroridero purū, daporaguedere ãärīpereri i ümūma Marīpū iridea, nomeō majīgū nijīwāgūgō pūrīsūrōsū ãärā.

23 I ígū iridea irirosūta marīde poyari merā ãärā. Marī ígūyarā ãärīnugāmakū, Óágū deyomarīgūrē marīrē sīdi ãärīmí. Daporare buro ñerō tarikererā,

purugue īgū marīrē: “Yuh pūrā ãārīma”, ãrī, boabiri dupare maama dupare siburire usuyari merā yúa.

24 “Marīpu marīrē: ‘Taugura’, ãārīderosūta taugukumi”, ãrī yúmasña. īgū marīrē taudero puru, marī irire yúderosū neō yúnemobirikoa.

25 Marī gajinorē īābirikererā gūñaturari merā: “Īārāko”, ãrī yúrosū, Marīpu purugue īgū marīrē tauburire gūñaturari merā yúro gāāmea.

26 Marī Marīpure: “¿Naásū sērērō gāāmerī?” ãrī masibirimakū, Óagū deyomarīgū marīrē iritamumi. Irasirigu, marī Marīpure keoro sērēmasibirimakū, Óagū deyomarīgū marīya ãārīburire Marīpure õārō sērēbosami. Masaka werenírōsū sērēbemi. Marīrē buro bopoñarī merā, õārō masīrī merā sērēbosami.

27 Marīpu gāāmerōsūta Óagū deyomarīgū marī īgūyarā ãārīburire sērēbosami. Irasirigu Marīpu, ãārīpereri marī gūñarīrē masīpeogu, Óagū deyomarīgū marīrē sērēbosaridere õārō masīmi.

Jesucristo turari merā ñerīrē tarinugāmasña, ãrī gojadea

28 Idere marī masña. Marīpu īgū gāāmederosūta marīrē beyedi ãārīmí. Irasirigu ãārīpereri marīrē īgūrē maīrārē waaburire ãmumi õārī direta iribu.

29 Neōgoragueta Marīpu marīrē īgūyarā ãārīmurārē masīsiadi ãārīmí. Marī neō deyoaburo dupuyurogueta beyesiadi ãārīmí, marīrē īgū magū irirosū ãārīburo, ãrīgū. Irasirigu īgū magū marī tīgū ãārīmi. Marī īgū pagupūrā wárā ãārā.

30 Neōgoragueta Marīpu īgūyarā ãārīmurārē: “Yuh pūrā ãārīma”, ãrī beyesiadi ãārīmí. Irasirigu marīrē īgū beyenerārē Jesúre buremunugādoregu

siiu: “Õārā, waja opamerā ãārīma”, ãrī ïāmi. Ígū marīrē irasū ãrī ïārārē ûmugasigue Ígū ãārīrōsūta Ígū merā õārō ãārīmakū irigukumi.

31 Marī irire masīrā, ¿naásū ãrīrī? Åsū ãrā. Marīpū marīrē iritamumakū, gajerā marīrē ïāturikererā, neõ poyanorēmasibema.

32 Marīpū marī ñerī iridea waja boabosabure Ígū magū Jesucristore iriudi ãārīmí. “Yū magūrē mañſā, iriubea”, ãrlbiridi ãārīmí. Irasirigu Ígū magūrē iriudi ãārīsīā, ãārīpereri marīya ãārīburire õārī direta sīgukumi.

33 Marīpū marīrē Ígū beyenerārē: “Õārā, waja opamerā ãārīma”, ãrī ïāmakū, gajerā marīrē: “Ñerā ãārīma”, neõ ãrī weresāmasibema.

34 Cristo marī ñerī iridea wajare boabosa, masā, ûmugasigue marīadi ãārīmí. Irasirigu Marīpū diaye gapū doami. Marīya ãārīburire sērēbosanikōāmi. Irasirirā gajerā Marīpure marīrē: “Ílsā ñerī iridea waja Ígūsārē wajamoäka!” neõ ãrīmasibema.

35 Cristo marīrē buro mañmakū, gajerā Ígūrē: “Neõ mañnemobirkōäka Ígūsārē!” ãrīmasibirkuma. Marī ñerō tarikerepuru, marī diasaro péñakerepuru, gajerā marīrē ñerō irikerepuru, marī uaboakerepuru, surí marīrā ãārīkerepuru, goero marīrē ãārīkerepuru, gajerā marīrē wējēkerepuru, Cristo marīrē maígū marī merā ãārīnıkōāmi. Ígū marīrē mañrīrē neõ piribirikumi.

36 Marīpuya werenírī gojadea pūgue marī waaburire åsū ãrī gojasüdero ãārībú:

Gua mūyarā ãārīrī waja gajerā gūare ûmūrikū wējēdūanikōāma. Ovejare wējēmurā

wējērōgue ãiãrā irirosū guare yáma, ãrī gojasúdero ãärībú. [◇]

37 Marī gapu ñerō tarikererā, Cristo marīrē maígū iritamurī merā, marī ãärīpereri ñerīrē tarinugāa. Irasirirā īgū merāta gūñaturanemoa.

38 Irasirigū ire õärō masīa. Marīpu marīrē buro maími. Marī Opure Jesucristore iriugū, īgū marīrē maírīrē masīmakū iridi ãärīmī. Marī boamakū, o marī yoaripoe okamakū, marīrē maígū marī merā ãärīnīkōāmi. Marīpure wereboerā, masaka oparā, wātēa oparāde Marīpure marīrē maírīrē pirimakū irimasībema. Marīrē gajino irimakū, Marīpu marīrē maígū marī merā ãärīmi. Daporama ãärīrī, puruma ãärīburide Marīpure marīrē maírīrē pirimakū irimasībirikoa.

39 Marī ãmarōgue waamakū, o ûkēärōgue waamakū, marīrē maígū marī merā ãärīmi. Gajinode Marīpu iridea ãärā. Irasiriro iride īgūrē marīrē maírīrē pirimakū irimasībea. Marīrē marī Opure Jesucristoyerārē īgū maírī neō perebirikoa.

9

Israel bumarā Marīpu beyenerā ãärīma, ãrī gojadea

1 Yū, Cristore buremugū ãärīgū, diayeta werea māsārē. Äřigatobea. Õágū deyomarīgūde yu merā ãärīgū, yu ãrīrīrē: “Diayeta ãärā”, ãrī masīmakū yámi.

2 Yaarā Israel bumarā Cristore buremubirimakū īágū, buro bujawererī merā gūñarikua.

[◇] **8:36** Sal 44.22

3 Ígūsā Ígūrē būremumakā gāāmegħ, yu gapu gorawayudħadáa: “Perebiri peamegue wajamoāsūbokuma”, ārīgħu. Yu Ígūsārē irasiribosagħu Cristore duka warinugħājagu, Ígūrē neō dupaturi īñanemobiribokoa.

4 Ígūsā, Israel parāmerā āārīturiarā āārīma. Marīpu Ígūsārē: “Yu pūrā āārā”, ārīdi āārīmí. Ígħi gosewasiriri merā Ígūsā watope āārīdi āārīmí. Ígūsārē: “Yu, muusā Opu āārā. Muusā, yaarā āārā”, ārīdi āārīmí. Ígūsārē Ígħi dorerire masiburo, ārīgħu, Moisére irire pidi āārīmí. “Yaa wiigħe yure būremurā, āsū irika!” ārī pidi āārīmí. “Muusā parāmerā āārīturiarārē õārō iritamugħra”, ārīdi āārīmí.

5 Israel pūrā pe mojōma pere su gubu Peru pērēbejarāgora, għu nnekusāmarā āārīnerā āārīmá. Cristode marī irirosū dupħkugħ deyoagħu Ígūsā parāmi āārīturiagħu, Israel bumu ta āārīdi āārīmí. Ígħi āārīpererā, āārīpereri Opu āārīmi. Irasirirā Ígūrē: “Óħħata m’u”, ārī, u sħuyari sīnırā! Irasūta irirā!

6 Israel bumarā āārīpererā diayeta Marīpu ħajarāgora āārībema. Irasirigħu Marīpu Israel bumarārē: “Yaarārē āsū irigħura”, ārīdeare Ígūsārē āārīpererārē iribirimak īħażu: “Marīpu Ígħi ārīderosūta iribemi”, ārī għu nabea yu.

7 Israel bumarā, Ígūsā nnek Ābraham parāmerā āārīturiarā āārīkerepura, Marīpu Ígūsārē āārīpererārē: “Diayeta yu pūrā āārīma”, ārī īħabemi. Irasirigħu Ābraħārē: “Mu magħu Isaac parāmerā āārīturiarā dita diayeta mu parāmerā āārīturiarā āārīrakuma”, ārīdi āārīmí.

8-9 Marīpu Ābraħārē Ígħi magħu Isaac deyoaburire

weregħ, āsū ārīdi āārīmí: “Gaji bojori ipapoeta aarigħura doja. Iripoeta mu marāpo Sara majiġgur ġej pūrakħgokumo”, ārīdi āārīmí. Irasirigħ Marīpu ārīderosūta Abraham magħi deyoadi āārīmí. Irasirirā marī ire masħa. Abraham parāmerā deyoaturiawāgħarrā āārīpererā Marīpu pūrā āārībema. Marīpu ārīdeare bħremurā dita diayeta Abraham parāmerā āārīturiarā, Marīpu pūrā āārīma.

10 Gaji āsū āārā. Isaac, Rebeca merā marāpokudero pħarħ, igo unction pērāgue pūrakħdeo āārīmō. Īgħusā pagħi Isaac, għu nnekx āārīdi āārīmí.

11-13 Īgħi pūrā deyoaburi dupuyuro, īgħusā oħarrī, o nferi rē iriburi dupuyuro Marīpu īgħusā pago āārībore āsū ārīdi āārīmí: “Igħi tħiġi īgħi pagħumur ġo moħboegħkumi”, ārīdi āārīmí. Īgħi igore irire ārīderosūta īgħya werenirri gojadea pūgue āsū ārī gojasūdero āārībux: “Jacore beyebu. Esaú gapħre beyebbirib”, ārī gojasūdero āārībux. Irasirigħ Marīpu Jacore beyederosūta īgħixxarā āārīmurārē beyegħi, īgħusā gajino iriburi dupuyuro īgħi għāġmederosūta īgħis-sar: “Yaarā āārīma”, ārīdi āārīmí.

14 Irire pérā, q-nasas ġapħi ārīrakuri marī? “Sugħi gajino iriburi dupuyuro Marīpu īgħi rē beyegħi, di-aye iribemi”, q-ārīrakuri? Irasū ārībirikōārā! Marīpu diayeta irigħi āārīmi.

15 Iripoegħe Marīpu Moisédere āsū ārīdi āārīmí: “Yu bopoñarī merā īadħararē bopoñarī merā īġħira. Yu maři merā īadħararē mařġħira”, ārīdi āārīmí.

16 Irasirirā ire masħa. Marīpu, īgħi bopoñadħararē bopoñarī merā īāmi. Masaka īgħi rē

bopoñadoremakă meta, īgūsă ñārō irimakă meta
īgūsärē bopoñarī merā ñāmi.

17 Marīpă īgūya werenírī gojadea pūgue ãsū
ñārīdi ñārīmí Egipto marā opure, faraōrē: “Yū
gāāmerōsūta mārē Egipto marā opă ñārībure pību,
mă merā yă turarire ñārīpererārē ñmubu. Ñārīperero
marārē, yă turagu ñārīrīrē masidoregu, irasirigu”,
ñārīdi ñārīmí.

18 Irasirigu īgū bopoñaduarārē bopoñarī
merā ñāmi. īgū dorerire péduamerārē nemorō
péduabirimakă yámi.

19 Yă irasū ñārīrīrē pérā, masă ãsū ñārībokoa:
“Marīpă īgū basita masakare īgū dorerire
péduabirimakă irikeregū, ¿nasirigu īgūsärē
wajamoāgukuri? ¿Nasirisī, īgū gāāmerō irasiririre
kāmutamasibokuri marī?” ñārī pūrīwisi sérēñabokoa.

20 Irire irasū ñārībirikōñāka! Marī masaka ubu
ñārīrā, Marīpă irinerā ñārā. Irasirirā īgūrē:
“¿Nasirigu yure irasū yári mă?” ñārī pūrīwisi
sérēñamasibea. Diiarisoro irisoro weagore:
“¿Nasirigo yure irasū yári mă?” ñārīberosūta marīde
Marīpure irasū ñārīmasibea.

21 Sorori weago diiari merā igo iriduaro
irikumo. Irasirigo ñārī soro iriduago, ñārī soro
irikumo. Iri diiari merāta ubu ñārīrī sorodere
iriduago, ubu ñārīrī soro irikumo. Igo diiari merā
irirosūta Marīpude masakare īgū iriduaroosūta
yámi.

22 Marīpă peamegue īgū bémurārē, īgūsärē īgū
turari merā buro wajamoāburire masidoregu, īgūsă
ñerō iririre gūñatura, mumurō marīrō īgūsärē wa-
jamoābemi.

23 Marī īgū bopoñarī merā īārā gapare īgū ūātarigu ãārīrīrē masiburo, ãrīgū, īgūsārē irasirigū yámi. Neōgoragueta marīrē ūmugasigue īgū ãārīrōsūta īgū merā ūārō ãārīmurārē beyedi ãārīmí.

24 Marīrē beyegū, surāyeri judío masaka watopegue ãārīrārē, gajerā judío masaka ãārīmerā watopegue ãārīrādere beyedi ãārīmí, īgūyarā ãārīburo, ãrīgū.

25 Marīpuya werenírī gojadea pūgue īgūya kerere weredupuyudi Oseas, judío masaka ãārīmerāyamarē āsū ãrī gojadi ãārīmí:
Marīpū āsū ãrīmi: “Yaarā ãārībirinerārē: ‘Yaarā ãārīma’, ãrīgūko. Yū maibirinerārē: ‘Yū maīrā ãārīma’, ãrīgūko”, ãrīmi.

26 Marīpū: “Mūsā, yaarā meta ãārā”, ãrīdea nikū marārē: “Yū okanígū pūrāta ãārā”, ãrīsūrākuma, ãrī gojadi ãārīmí.[☆]

27-28 Isaías, Israel bumarā gapare āsū ãrī gojadi ãārīmí: “Marī Opū īgū ãārīderosūta i ūmū marārē mumurō merā diayeta wajamoāgukumi. Irasirirā Israel bumarā wádiyama ūmipayeri irirosū wárā ãārīkererā, mérāgā tausūrākuma”, ãrī gojadi ãārīmí.

29 Ígūta idere ãrī gojadi ãārīmí doja:

Marī Opū ãārīpererā nemorō turagū, marī ūiekūsāmarā ãārīturiarārē mérāgārē taubirimakū, marī judío masaka ãārīpererā beosūbonerā ãārībá. Sodoma marārē, Gomorra marārē béoderosūta marīdere béobodi ãārīmí, ãrī gojadi ãārīmí.[☆]

*Judío masaka Jesucristoya kerere
būremubiridea*

[☆] **9:26** Os 2.23; 1.10 [☆] **9:29** Is 1.9

30 Irire pérā, ¿naásū ãrīrākuri? Ōsū ãārā. Judío masaka ãārīmerā Marīpʉ merā īgūsā õārō ãārīburire ãmabirikererā, īgūsā Jesucristore bñremurī merā irire bokama. Irasirigʉ Marīpʉ īgūsārē: “Óārā ãārīma”, ãrī ïāmi.

31 Judío masaka gapʉ: “Marīpʉ Moisére doreri pídeare marī irimakā, marīrē: ‘Óārā, waja opamerā ãārīma’, ãrī ïāgukumi”, ãrī gūñadima. Irasū ãrī gūñakererā, iri dorerire iripeomasñbirisñā, Marīpʉ merā õārō ãārībema.

32 ¿Nasirirā Marīpʉ merā õārō ãārīberi? Jesucristore bñremurō marīrō īgūsā basi Marīpʉ Moisére doreri pídeare iridea merā gapʉ, Marīpʉ merā õārō ãārīdñadima. Irasirirā Cristore Marīpʉ iriudire bñremumerā, Marīpʉ pñrogue neñ waabirikuma. īgūsā ñtāye, maa deko píadeayegue gubu tñameémejñerā irirosū ãārīrākuma.

33 Marīpʉya werenírī gojadea pñgue Marīpʉ īgū magñrē iriburire ãsū ãrī gojasñdero ãārībá:

Sugʉ yʉ iriubure ñtāye irirosū ãārīgñrē Jerusalëgue pígura. īgñrē bñremumerā, iri yegue gubu tñameémejñrā irirosū ãārīrākuma. Irasirirā yʉ pñrogue neñ ejabirikuma. īgñrē bñremurā gapʉ: “īgñrē ubugorata bñremukubʉ”, ãrībirikuma. Yʉ pñro ejarñkuma, ãrī gojasñdero ãārībá.◊

10

1 Yaarā, yʉ Israel bumarārē Marīpʉ īgū tauburire bñro gñämea. Irasirigʉ īgñrē īgūsñaya ãārīburire bñro sñrēbosáa.

◊ 9:33 Is 28.16

2 Diayeta Ígūsā Marípu gāāmerīrē buro iridakererā, Ígū gāāmerīrē Óārō pémasibema.

3 Marípu marīrē Jesucristore buremurī merā: “Óārā aārīma”, ārī Íārīrē masibema. Irasirirā Ígūsā basi Óārīrē iridakererā, Marípu Jesucristore buremudoregu iriudire buremubema. Irasirigu Marípu Ígūsārē: “Óārā aārīma”, ārī Íābemi.

4 Cristo aārīpereri Marípu Moisére doreri pídeare iripeodi aārīmí. Irasirigu Marípu aārīpererā Cristore buremurānorē: “Óārā, waja opamerā aārīma”, ārī Íāmi.

5 Moisés ãsū ārī gojadi aārīmí: “Marī, Marípu dorerire aārīpereri iripeomaku, Marípu marīrē: ‘Óārā, waja opamerā aārīma, yu merā Óārō aārīrākuma’, ārī Íagukumi”, ārī gojadi aārīmí.

6 Marípu marīrē: “Óārā, waja opamerā aārīma”, ārī Íārī gapu ãsū aārā. Marī Cristore buremumaku, Marípu marīrē: “Óārā aārīma”, ārī Íagukumi. Irasirirā ãsū ārī gūñabirikōāka: “¿Noā Cristore ûmugasigue aārīgūrē aādijugukuri marīrē taudoregu?” ārī gūñabirikōāka! Cristo i ûmugueré marīrē taugu ejasiadi aārīmí.

7 Irasirirā doja: “¿Noā, boanerā aārīrōgue ûkuārī gobegue dijagukuri Cristore siiu murīribu?” ārī gūñabirikōāka! Marī basi irire irimasīña máa. Ígū boa, masā, murīasiadi aārīmí.

8 Marípuya werenírī gojadea pūgue ãsū ārī gojasúdero aārību: “Marípuya kerere musā pésiáa. Irire musāya disi merā werenía. Musāya gūñarīgue: ‘Diayeta aārā iri’, ārī gūñáa”, ārī gojasúdero aārību. Irire, marīrē Jesucristo tauri kerere diayeta buremua. Irasirirā masakare irireta werea.

9 Irasirirā marīya disi merā: “Jesús, yu Opʉ ãārīmi”, ārī werenímakʉ, marīya gūñarīgue: “Ígʉ boadero pʉrʉ, Marīpʉ ígūrē masūdi ãārīmi”, ārī bʉremumakʉ, Marīpʉ marīrē perebiri peamegue waabonerārē taugʉkumi, ígʉ merā õārō ãārīníkōáburo, ãrīgʉ.

10 Marīpʉ, marī Jesucristore bʉremumakʉ, marīrē: “Óārā, waja opamerā ãārīma”, ārī ïāmi. Marī gajerārē: “Jesucristo yure taugʉ ãārīmi, ígūrē bʉremua”, ārī weremakʉ, marīrē peamegue waabonerārē ígʉ taumurā ãārīmakʉ yámi.

11 Marīpʉya werenírī gojadea pūgue: “Neō sugʉ Ígūrē bʉremugʉ: ‘Ígūrē ubugorata bʉremukubʉ’, ãārībirikumi”, ārī gojasūdero ãārībú.

12 Marīpʉ, ãārīpererā Opʉ ãārīmi. Irasirigu judío masakare, judío masaka ãārīmerādere sʉrosūta ïāmi. Irasirigu ãārīpererārē Ígūrē bʉremurī merā sērērārē õārīrē wári sīgʉkumi.

13 Marīpʉya werenírī gojadea pūgue ãsū ãrī gojasūdero ãārībú: “ ‘Yu Opʉ, yu ñerō irideare yure kātika!’ ãrī sērērāno tausūrākuma. Peamegue wajamoãsübirkuma”, ãrī gojasūdero ãārībú.

14 Irasū ãārīkerepʉrʉ, marī Opʉre: “Diayeta marīrē taugʉ ãārīmi”, ãrī bʉremumerā, Ígūrē sērēmasibema. Ígūya tauri kerere pémerā, Ígūrē bʉremumasibema. Ígūya kerere Ígūsārē weregʉ marīmakʉ, irire masibirkuma.

15 Marīpʉ Ígūya kerere weremurārē iriubirimakʉ, irire wererā waabirkuma. Ígūya werenírī gojadea pūgue ãsū ãrī gojasūdero ãārībú: “Marīpʉya õārī kerere, ígʉ merā õārō siuñajārī opari kerere wererā ejamakʉ ïārā, marī bʉro

usayáa”, ãrī gojasūdero ãārībú.

16 Iri Marīpū masakare tauri kere ãārīkerephurū, wárā péduabema. Isaías ãsūta ãrī gojadi ãārīmí: “Gua Ópu, ïgūsā gua wererire péduabema”, ãrī gojadi ãārīmí.

17 Irasirirā Cristoya kerere weremakū péduripírā, ïgūrē būremurākuma.

18 Irasirigu ire sérēñaduakoa mūsārē. ¿Israel bumarā iri kerere pébiriyuri? Pénerā ãārīmá. Marīpuya werenírī gojadea pūguedere irasūta ãrī gojasūdero ãārībú:

Marīpuare wererimasā ãārīpererogue marārē ïgūya kerere wererā waama. Irasiriro ïgūsā wereri i ûmū ãārīpererogue seyakōāa, ãrī gojasūdero ãārībú. [☆]

19 Dupaturi mūsārē sérēñaduakoa doja. ¿Israel bumarā pékererā, õārō pémasíbiriyuri? Pémasínerā ãārādima. Yū irire werenemogū, Moisés ãrīdeare werephororigura. Æsū ãrī gojadi ãārīmí:

Marīpū Israel bumarārē ãsū ãrīmi: “Ubu ãārīrārē, yaare pémasímerārē yaarā ãārīmakū irigura. Yū irasirimakū ïārā, mūsā gapū ïgūsārē ïāturirākua. Irasirigu mūsārē ïgūsā merā guamakū irigukoa”, ãrīmi, ãrī gojadi ãārīmí Moisés. [☆]

20 Pūru Isaíade: “Irasū ãrībokoa”, ãrī, güiri marīrō ãsū ãrīnemopeodi ãārīmí:

Æsū ãrīmi Marīpū: “Yure ãmamerā gapū yure bokama. Irasirigu yure masímerārē yure masímakū iribū”, ãrīmi, ãrī gojadi ãārīmí Isaías. [☆]

[☆] **10:18** Sal 19.4 [☆] **10:19** Dt 32.21 [☆] **10:20** Is 65.1

Judío masaka ãārīmerā Marīphuyarā ãārīburire weregu irasū ãrī gojadi ãārīmí.

21 Israel bumarā gapu re ãsū ãrī gojadi ãārīmí: “Ãsū ãrīmí Marīph: ‘Ùmūriku yu merā õārō ãārīduharā aarika!’ ãrādibu Ígūsārē. ‘Ígūsā gapu yu dorerire tarinugārā, yure péduabirima’, ãrī gojadi ãārīmí Isaías.

11

Marīph Israel bumarārē beyedeamarē gojadea

1 Irasirigu mūsārē ire sērēñagura. ¿Marīph Israel bumarārē: “Yaarā ãārīma”, ãrīdero pūru, Ígūsārē béokōayuri? Béobiridi ãārīmí. Yude Israel bumu, Abraham parāmi ãārīturiaguta Benjamīya bumu ãārā.

2 Iripoegue Marīph Israel bumarārē Ígūyarā ãārīburo, ãrīgū, beyedi ãārīmí. Ígū irasū beyenerārē béo bemi. Mūsā Marīphya kerere weredupuyudi Elías Ígūrē: “Israel bumarā waja opama”, ãrīdeare masīko. Irire Marīphya werenīrī gojadea pūgue ãsū ãrī gojadi ãārīmí:

3 “Yu Opu, Israel bumarā muya kerere weredupuyurimasārē wējēkōāma. Mūrē sīdea soepeorore tuúmeédijukōāma. Irasirigu Ígūsā watope yu suguta mūrē būremua. Yu irasū ãārīmakū ïārā, yudere wējēduama”, ãrī gojadi ãārīmí.

4 Ígū irasū ãārīmakū pégu, Marīph ãsū ãrī yujudi ãārīmí: “Mu, suguta ãārībea. Yaarā siete mil ãārīma. Ígūsārē iritamubu. Irasirirā yure õārō būremuma. Baal wāikugu keori weadeare

neõ bñremubema. Irasirigñ marñ wñjedñarñrë güibirkñka!” ãrñdi ãärñmí.

5 Elías ãärñripoe Marípñ ñgñ beyenerñrë iritamuderosñta daporadere Israel bumarñ watopere surñyeri ñgñ beyenerñrë iritamumi. Irasirirñ ñgñrë bñremuma. ñgñsärñ bopoñarñ merñ ñäsiä, beyedi ãärñmí.

6 ñgñsä iririkñire ñägñ meta beyedi ãärñmí. ñgñsärñ bopoñagñ beyedi ãärñmí. ñgñsä õärñ iriadero pñru ñgñsärñ beyegñ, bopoñagñ meta iribokumi. ñgñsä õärñrë iridea waja ãärñbokuyo.

7 Äsñ ãärñ. Israel bumarñ ñgñsä iriri merñ, Marípñ ñgñsärñ: “Öärñ ãärñma”, ãrñ ñämakñ gäämekererñ, ñgñsä Marípñ merñ õärñ ãärñburire neõ bokabema. Irasirirñ Marípñyare neõ pémasñmerñ dujama. Marípñ beyenerñ gapñ ñgñ merñ õärñ ãärñma.

8 Marípñyare werenírñ gojadea pñgue äsñ ãrñ gojasñdero ãärñbú: “Marípñ ñgñrë gäämemerñrë ñgñyare pémasñbirimakñ yámi. Irasirirñ diayemarñ pékererñ, pémasñbema. ñgñ iririre ñäkererñ, ñämasñbema. Daporaguedere irasñta ãärñnkñoma”, ãrñ gojasñdero ãärñbú.

9 Davide äsñ ãrñdi ãärñmí Marípñre: Israel bumarñ bosenurñ irirñ ñerñ yáma. Irasirigñ, ñgñsä ñerñrë iriri merñ ñgñsärñ wajamoäsmurñ ãärñmakñ irika!

10 ñgñsärñ pémasñmerñ, koye ñämerñ irirosñ waamakñ irika! Ümrírikñ nñkñrñ üñmarñ sñgñ pñrñsñrñ irirosñ ñerñ tarimakñ irika! ãrñdi ãärñmí David Marípñre.◊

◊ **11:10** Sal 69.22-23

Marīphu judío masaka ãārīmerārē taugukumi, ãrī gojadea

11 Gaji mūsārē sērēñanemogura. ¿Judío masaka Jesucristore būremubirimakū, Marīphu īgūsārē bēopeokōāyuri? Béopeobiridi ãārīmí. Īgūsā Cristore irasū būremubirimakū, daporare judío masaka ãārīmerā gapu Marīphu taumurā ãārīma. Īgūsārē īgūyará waamakū yámi, judío masakade īgūsārē īākūñ, īgūsāde Cristore būremuburo, ãrīgū.

12 Judío masaka Cristore būremubirisā, Marīphu īgūsārē: “Yu pūrārē ðārī sīgura”, ãrīdeare opabema. Irasirirā judío masaka ãārīmerā gapu Cristore būremurā, irire oparākuma. Pūrh judío masaka Cristore būremumakū, ãārīpererārē i ûmū marārē nemorō ðārō waarokoa.

13 Daporare mūsārē judío masaka ãārīmerārē weregura. Jesucristo yure mūsārē judío masaka ãārīmerārē īgūya kerere weredoregu pími. Ire weregu, ubugora irigu meta yáa.

14 īgūyare weregu, gajipoe irigu surāyeri yaarārē judío masakare mūsārē īākūñmakū iribokoa, īgūsāde Jesucristore būremuburo, ãrīgū. īgūrē būremurā, tausūrākuma īgū merā ðārō ãārīmurā.

15 Marīphu judío masakare Cristore būremumerārē bēomakū, gajerā gapu īgū merā siuñajārī opama. Judío masakade īgūrē būremumakū, ðātarirokao. īgūsā boanerāgue masānerā irirosū Marīphu merā perebiri okarire oparākuma.

16 Åsū ãārā. Pā iriri merā suru iriphorodiru Marīphure sīmakū, ãārīpereri iri pā iriri Marīphuya ãārā. Yuku nūgūrī Marīphuya ãārīmakū, irigu

düpəride īgūya ãārā. Gua ñekā Abraham, irigʉ nūgūrī irirosū ãārīdi ãārīmí. Marī Jesucristore būremurā Abraham parāmerā ãārīturiarā ãārā. Irasirigʉ Marīpʉ īgūrē: “Yaagʉ ãārīmi”, ãrī ñāderosūta marīdere: “Yaarā ãārīma”, ãrī ñāmi.

17 Judío masaka olivogʉ düpəri irirosū ãārīma. Īgūsā irasū ãārīkerepurʉ, su düpərire ditibéoderosū Marīpʉ surāyeri īgūsārē béodi ãārīmí. Purʉ iri düpəri ãārīderore gajigʉ olivo makānāumāma düpərire puriñeātuadoregʉ, wiiri, puúñeāturosū iridi ãārīmí. Irasiriderosū mūsārē judío masaka ãārīmerārē īgūyarā ñajāmakʉ iridi ãārīmí. Irasirirā mūsā judío masaka ãārībirikererā, ãārīpereri Marīpʉ Abraham parāmerā ãārīturiarārē õārīrē sīghra, ãrīdeare mūsāde ñeānerā ãārībú.

18 Mūsārē īgū irasirimakā: “Gua judío masaka nemorō õārā ãārā”, ãrī gūñabirikōāka! Ire gūñaka! Judío masaka olivogʉ Marīpʉ otedi irirosū ãārīma. Mūsā gapʉ irigūgue īgū ãītūdea düpəri irirosū ãārā. Irasirigʉ judío masaka merā mūsārē iritamumi. Mūsā merā meta īgūsārē iritamumi.

19 Mūsā judío masaka ãārīmerā gapʉ ãsū ãrībokoa: “Surāyeri judío masakare, olivogʉ düpərire ditibéoderosū Marīpʉ īgūsārē béodi ãārīmí. Irasū béogʉ, gaji düpərire irigūgue īgū ãītūderosū marīrē pídi ãārīmí, īgūyarā ãārīmurārē”, ãrībokoa mūsā.

20 Irasūta ãārā. īgūsā Jesucristore būremubiridea waja Marīpʉ īgūsārē béodi ãārīmí. Irasirigʉ mūsādere Cristore būremubirimakʉ, īgūyarā ãārīmakʉ iribiribodi ãārīmí. Irasirirā: “Gua judío masaka nemorō õārā ãārā”, ãrī gūñabirikōāka mūsā! Irasū ãrīmerāta Marīpure õārō goepeyari merā būremuka!

21 Parorima dəpəri irirosū judío masaka Marípuyarā ãārīpərorinerā ãārīmá. Musā gapu īgūsā pəru īgūyarā waanerā ãārībú. Irasirigu Marípu īgūyarā ãārīpərorinerā īgūrē bəremubirimakū, īgūsārē béodi ãārīmí. Musā īgūrē bəremubirimakū, īgūsārē béoderosūta musādere béogukumi.

22 Marípu õārō irigu bopoñarīrē, īgū turari merā wajamoãrīrē pémasika! īgūrē bəremumerārē wajamoãgukumi. Irasirikeregū, musā piriro marīrō īgūrē bəremunímakū, musārē õārō irigu kumi. īgūrē bəremubirimakū, ñerī dəpurire īgū ditibéoderosūta musādere béogukumi.

23 Judío masaka īgū beosūnerā Jesucristore bəremumakū, īgūsārē yuku dəphrire ditibéodeare dupaturi irigu gueta ãitúro irirosū irigu kumi, īgūyarā ñajāmakū irigu. īgū suguta īgū turari merā irire irimasími.

24 Musā judío masaka ãārīmerā olivo makānúumma dəpəri irirosū ãārā. Judío masaka gapu īgū beyepərorinerā ãārīmá. Olivogu Marípu otedi irirosū ãārīma. Musā irigu que īgū ãitúdea dəpəri irirosū ãārā. Irasirigu Marípu musārē īgūyarā ñajāmakū iridi ãārīmí. Musārē irasirikeregū, judío masakare īgū beyepərorinerā gapure musā nemorō īgūyarā dupaturi ñajāmakū irimasími.

Purgue Israel bumarārē Marípu taugukumi, ãrī gojadea

25 Yaarā, masaka iripoegue masibrideare, Marípu īgū gūñaderosūta iriburire weregura musārē: “Gua judío masaka nemorō masipeokdāa”,

ãrī gūñabirikōāburo, ãrīgū. Wárā judío masaka Marípuyare pémasíturabema dapa. Marípū judío masaka ãārīmerarē: “Buremurákuma”, ãrīnerákuta Cristore báremudero púru, judío masakade báremurákuma.

26 Ígūsā irasū báremumakū, ãārīpererā Israel bumararē Marípū ígūsā peamegue waabonerarē taugukumi. Ígūya werenírī gojadea púgue ãsū ãrī gojasúdero ãārībú:

Jerusalégue, Sión wáikuri makágue, judío masakaya makágue ígūsárē taubu aarigukumi. Ígūsárē Jacob parámerā ãārīturiararē ígūsā ñerírē báogukumi.◊

27 Marípū ãsū ãrīmi: “Ígūsárē ñerírē báogū, yu ígūsárē ãrīdeare irigukoa”, ãrī gojasúdero ãārībú.◊

28 Inuguere wárā judío masaka Jesucristoya kerere péduamerā, Marípure ñáeturirā ãārīma. Ígūsā irasū ãārīmakū, mūsā judío masaka ãārīmerā gapū Cristore báremunugābu. Irasirigū Marípū judío masaka ñekúsamarā Ígū beyenerā ígūsā ãārīmakū, ígūsárē ãārīturiarādere malmi.

29 “Ígūsárē õārīrē sígura”, ãrī gūñadeare gorawayubemi. Ígū ãrīderosūta Ígū beyenerarē õārīrē diayeta sígukumi.

30 Iripoeguere mūsāde Marípū dorerire tarinugānerā ãārībú. Inuguere judío masaka Marípū dorerire ígūsā tarinugāmakū ñágū, mūsā gapure bopoñarī merā ñāmi.

31 Daporare judío masaka Ígū dorerire tarinugārā ãārīma. Ígūsā irasū ãārīkerephurū,

◊ **11:26** Is 59.20 ◊ **11:27** Jer 31.33-34

Marīpu mūsārē bopoñarī merā īārōsūta, īgūsādere bopoñarī merā īāmi.

³² Åsū āārā. Marīpu āārīpererā masakare īgū dorerire īgūsā tarinugāmakū, īgūsārē peresu irigu irirosū iridi āārīmí, purugue īgū āārīpererārē bopoñarī merā īārīrē masiburo, ārīgū.

³³ Marīpu marīrē bopoñatarigu, turatarigu, āārīpererire masīpeogu āārīmí. Irasirirā marī īgū gūñarīrē, īgū iriburire õārō pēmasibea.

³⁴ Åsū ārī gojasūdero āārībú Marīpuya werenírī gojadea pūgue: “Masaka marī Opū gūñarīrē õārō pēmasibema. Irasirirā īgūrē: ‘Åsū irika!’ ārī were-masibema.

³⁵ Marīpure gajino sī, phru: ‘Marīrē wajamomi’, neō ārīmasibema”, ārī gojasūdero āārībú.

³⁶ Marīpu āārīpererire iridi āārīmí. īgū turari merā āārīpererire āārīmakū iridi āārīmí. Irasiriro āārīpereri īgūya dita āārā. Irasirirā āārīpererā īgūrē: “Õātaria mu”, ārī, usuyari sīnīkōārā! Irasūta irirā!

12

Marīpu dorerire irinikōāka! ārī gojadea

¹ Yaarā, Marīpu marīrē buro bopoñarī merā īāmi. Irasirirā marīrē īgūrē buremurā waibu sīunaderosūta daporare marī basita sīrō gāāmea. Irasirirā marī okaro bokatīürōpā īgūyarā āārīrā īgū dorerire õārō irinikōārā! īgūrē marī merā usuyamakū gāāmerā, irasirirāko. Åsū iriro gāāmea marīrē īgūrē buremurārē.

² I umu marā īgūsā ñerī iririkarire neō irinemobirikōārā! Åsūpero gapu ārīrā! Marīpure: “Gua gūñarīrē õārī gapure

gorawayuwāgāníkōāka!” ãrīrā! Īgū marīrē gorawayumakū, marī īgū gāāmerīrē: “Āsū ãārā”, ãrī masīrāko. Īgū gāāmerī, õārī dita ãārā. Iri, ñerī marīrī ãārā. Marī īgū gāāmerīrē irirā, īgūrē usayamakū irirāko.

3 Marīpū yare õārō irigu, mūsārē īgūya kerere weredoregu beyedi ãārīmí. Irasirigu mūsārē ãārīpererārē ãsū ãrī weregura. Neō sugu irimasībirikeregū: “Yu irikōāmasīa”, ãrī gūñabirkōārō gāāmea. Marī irimasīrī direta: “Diaye irimasīa”, ãrī gūñarō gāāmea. Irasirirā marī masakaku ãsū ãrī gūñarā: “Marīpū yare irimasīrī pídeare īgūrē yu būremurō oparosūta yu bokatīrō irimasīa”, ãrī gūñarā!

4 Sugu masakuya dupu ãsū ãārā. Su dupu ãārīkerero, wári opáa. Wári ãārīkerero, s̄erosū moābea.

5 I irirosūta marī Jesucristore būremurā wárā ãārīkererā, īgū merā ãārīrā suguya dupu irirosū ãārā. Irasirirā marī ãārīpererā su dupuma moārō irirosū yáa.

6 Irasirigu Marīpū marīrē maīgū, marī masakakure gajerosūperi dita marī irimasīburire pídi ãārīmí. Irasirirā irire õārō iriro gāāmea. Marīrē īgūya kerere weretaudoregu pímakū, marī īgūrē būremurō oparosūta īgūyare gajerārē õārō weretauro gāāmea.

7 Marīrē gajerārē iritamudoregu pímakū, īgūsārē õārō iritamurō gāāmea. Gajerārē īgūyare buedoregu pímakū, īgūsārē õārō buero gāāmea.

8 Marīrē gajerārē gūñaturamakū irimurārē pímakū, irire õārō iriro gāāmea. Marīrē gajerārē

Ígūsā gāāmerīrē sīmurārē pímakū, gajinorē sīrā õārō usuyari merā sīrō gāāmea. Marīrē gajerārē doremurārē pímakū, õārō merā dorero gāāmea. Marīrē gajerārē bopoñarī merā iritamumurārē pímakū, ígūsārē iritamurā usuyari merā iritamurō gāāmea.

Jesucristore b̄remurā āsūpero āārīdorea, ārī go-jadea

⁹ Gajerārē maīrā, diayeta maīka! Ñerīrē dooka! Õārī gapu direta iriwāgānīka!

¹⁰ Mūsā Jesucristore b̄remurā, sugu pūrā gāme maīrōsūta mūsā merāmarā merā gāme maīka! Ígūsāya āārīburire mūsāya nemorō gūñaka! B̄remurī merā õārō gāme iritamuka!

¹¹ Marī Opu dorerire irirā, neō tébori marīrō õārō usuyari merā irika!

¹² “Marīpu õārō iritamugukumi yure”, ārī, usuyari merā ígū iritamuburire yúka! Irasirirā ñerō tarirā, Marīpure piriro marīrō sūrosū gūñaturari merā b̄remuníkōōka! Ígūrē irasū sērēníkōōka!

¹³ Jesucristore b̄remurā gajino gāāmemakū ïārā, mūsā opari merā ígūsārē iritamuka! Mūsāya wi-irigue ejarārē õārō bokatūrīñeēka!

¹⁴ Mūsārē ñerō irirārē ígūsāya āārīburire Marīpure sērēbosaka! “Ígūsā yure ñerō iriri waja ígūsārē wajamoōka!” ārī sērēbirikōōka!

¹⁵ Gajerā usuyamakū ïārā, ígūsā merā mūsāde usuyaka! Gajerā oremakū ïārā, mūsāde ígūsā merā oreka!

¹⁶ Gajerā merā sūrosū usuyari merā āārīrikūka! “Yū gajerā nemorō õāgū āārā”,

ãrī gūñabirikōäka! Ubu ãärīrā merādere õärō ãärīrikukā! “Masītarinugāgū ãärā yu”, ãrī gūñabirikōäka!

17 Gajerā mūsārē ñerō irikerepuru, īgūsārē ñerō iri gāmibirikōäka! Ñerī gapure irirono irirā, ãärīpererā masaka iürōrē õärī gapure irika!

18 ãärīpererā merā mūsā õärō ãärīrikuburosūta mūsā bokatīürō õärīrē irika!

19 Yaarā yu maïrā, gajerā mūsārē ñerō irikerepuru, ñerō iri gāmibirikōäka! Mūsā basi īgūsārē wajarākubirikōäka! Marīpu gapu mūsārē ñerō irinerārē wajamoägukumi. īgūya werenīrī gojadea pūgue ãsū ãrī gojasūdero ãärībū: “Marī Opu ãsū ãrīmi: ‘Yu gapu, masaka ñerō iridea waja īgūsārē wajamoägū ãärā. īgūsārē diayeta wajamoäghra’, ãrīmi”, ãrī gojasūdero ãärībū.

20 Gaji ãsū ãrī gojasūdero ãärībū: “Mūrē ïāturiugu uaboamakū ïāgū, baari ejoka! īgū ñemesibusūmakū ïāgū, iiríri tīäka! Mu irasirimakū, īgū mūrē ñerō irideare guyasīrīgukumi”.

21 Irasirirā mūsārē ñerō irinerārē ñerō iri gāmibirikōäka! Ñerī gapure irirono irirā, īgūsārē õärō irika! Irasirirī merā ñerī iririre tarinugārākoa.

13

1 Marīpu dita i ûmū marā oparārē sóomi. īgū pínerā ãärīma. Irasirirā ãärīpererā īgūsārē õärō yujuka!

2 Sugū oparārē tarinugāgūno, Marīpu pínerārē tarinugāgū yámi. Marīpu īgūsārē tarinugārārē wajamoägukumi.

3 Oparā, õārō irirārē güimakă iribema. Ñerō irirā gapure güimakă yáma. Güimeräta ãārīrikuduară, õārō irika! Irasirimakă, oparā mūsārē: “Õārō yáa”, ãārīrākuma.

4 Marīpă īgūsārē mūsāya ãārīburire iritamudoregu pídi ãārīmí. Irasirirā ñerō irirā güika! Oparā, ñerī irirārē wajamoäră, Marīpă dorero irirāta yáma. Marīpă ñerō irirārē wajamoădoregu oparārē pídi ãārīmí.

5 Irasirirā oparā marīrē doremakă, būremurī meră īgūsă dorerire õārō yujuro găămea. Wajamoärī, ãārīrā dita yujubirikōärō găămea. “Marīpă iūrō īgū găămerīrē iridăkhoa”, ãrī gūñarī meră īgūsă dorerire õārō yujuro găămea.

6 Oparā īgūsă moärīrē õārō irirā, Marīpăre moăboeră irirosă ãārīma. Irasirirā īgūsă wajasearopă keoro wajarika!

7 Ñārīpereră oparā dorerosătă keoro irika! īgūsă wajaseamakă wajarika! īgūsă gajinorē irimură wajaseamakăde wajarika! Irasirirā mūsă oparārē būremuka! īgūsārē goepeyari meră ūtă!

8 Neō gajerārē wajamorīrē opabirikōăka! īgūsārē wajamorīrē oparono irirā, mařīrī gapure opaka! Sugă īgū bokajagħnorē mařīrī meră iritamugħu, Marīpă doreri pídeare keoro irigħu yámi.

9 Åsū ãrā Marīpă doreri pídea: “Gajigħu marāpo meră, nomede gajego marāpă meră ñerō iribirikōăka! Masakare wějebéobirikōăka! Yajabirikōăka! Gajerāyamarē ãrīgatori meră werebirikōăka! Gajerāyare uaribejabirikōăka!” ãrī werea. Gaji īgū doreri pídea åsū ãrā: “Mu-

basi maĩrõsüta mu puro ããrïrãdere maïka!" ãri
werea. Musã gajerärë maïrã, Maripu doreri pídea
ããrïpererire irirã yáa.

10 Gajerärë maiguno, ïgüsärë neõ ñerõ iribemi.
Irasirigu ïgüsärë maiguno, Maripu doreri pídeare
iripecogu yámi.

11 I ããrïpererire gũñaka! Irasirirã pémasíka!
Kârïrã irirosü ããrïbirikõäka! Mari iripoegue Je-
sucristoya kerere buremupurorirã, ûmugasigue
mari waaburi duyataria, ãrãdibu. Daporare mari
masia. Jesucristo dupaturi aariburo mérõ duyáa.

12 Irasiriro boyomururiro irirosü ããrã. Irire
masira, ñerirë masaka natíïrögue iririre piriru!
Óãrïrë boyorogue masaka iûro iriri gapure iriru!
Mari irasiriru, Maripu turari merã ñeru iririre
pirikõärakoa.

13 Irasiriru masaka ûmu merã deyorogue õãrïru
iriru irirosü iriru! Bosenuru ããrïmaku, meju,
gainiburikõärau! Nome merã ñero iribirikõärau!
Nomede ûma merã ñero iribirikõäburo. Gajeru
merã gãme guaseobirikõärau! Gajeruare ubu-
birikõärau!

14 Åsu gapu ããrïrikuru! Mari Opu Jesucristo iri-
tamuru merã ïgu irirosü õãro ããrïrikuru! Mari ñeru
uaribejarire iriduarire pirikõärau!

14

*Mari Jesucristore buremuru gãme
werewuabirikõäro gãamea*

1 Sugu Jesucristore buremuturabi ããrïkeregu, ïgu
musã merã ããruamaku, ïguru werewuaro mariro

ñeāka! Īgūrē ñeārā, Marīphayare masībirimakū īārā, īgū merā guaseobirikōāka!

² Gajerā surāyeri Jesucristore būremurā: “Marī ãārīpereri baamakū õāgoráa”, ārīma. Gajerā gapu Jesucristore būremuturamerā: “Marī waibū dii baarā, Marīpu dorerire tarinugābokoa”, ārī gūñama. Irasirirā oteri direta baarikūma.

³ Ñārīpererire baagū, oteri direta baagūre irasū īābēobirikōāburo. Oteri direta baagūde ãārīpererire baagūre: “Irasū baamakū ñegoráa”, ārībirikōāburo. Marīpu ãārīpereri baagūdere: “Yaagū ãārīmi”, ārī īāsiadi ãārīmí.

⁴ Marī gajigure moāboegūre: “Ñerō yáa”, ārīmasībirikoa. Īgū opu dita irasū ārīmasīmi. Marī Jesucristore būremurāde irasūta ãārā. Irasirirā marī gajerā Jesucristore būremurārē: “Ñerō yáa”, ārīmasībirikoa. Marīpu īgūsā Opū ãārīmi. Īgū suguta īgūsārē: “Óārō yáa, o ñerō yáa”, ārīmasīmi. Īgū turagū ãārīsīā, īgūyarārē īgūrē õārō būremuturamakū irigukumi.

⁵ Gaji werenemogūra mūsārē. Surāyeri: “Sunūta gajinūrī nemorō Marīphare būremurō gāāmea”, ārī gūñama. Gajerā gapu: “Ãārīpererinūrī sūrosū, Marīphaya ãārā”, ārī gūñama. Irasirirā masakakū: “Marīpu yūre ãsū irimakū gāāmemi”, ārī gūñarō gāāmea.

⁶ Sugū: “Irinūno direta nerē, Marīphare būremudorea”, ārī gūñagū, Marīphare būremubu irasū ārī gūñami. Gajigu ãārīpererire baagūde Marīphare: “Yū baari, mū sīdea ãārā”, ārī, usuyari sīmi. Irasirigu īgūde Marīphare būremugūta ãārīmi. Gajigu gajinorē baabide Marīphare būremumi.

Ígāde Marīpure: “Yu baari, mu sīdea āārā”, ārī, usuyari sīmi.

⁷ Marī okarā, boarāde marī basi: “Āsū irigura”, ārīmasīna máa.

⁸ Marī, Jesucristoyarā marī okarinurīrē Ígūyare irimurā āārā. Marī boadero puruguedere Ígūyarā āārīnīkōārāko. Irasirigu marī okamakū, marī boamakādere Cristo marī Opūta āārīnīkōāgukumi.

⁹ Irasūta āārā. Cristo boa, puru masādi āārīmí āārīpererā okarā, boanerā Opū āārību.

¹⁰ Iro merē, ¿nasirirā mūsā gajerā Jesucristore būremurārē: “Ñerō yáma”, ārī werewuhari? ¿Nasirirā Ígūsārē irasū īabéokōārī? Cristo marī āārīpererārē Ígū diaye nídoregukumi marī irideare werebu. Irasirirā gajerā Jesucristore būremurārē: “Ñerō yáma”, ārī werewuhabirikōārō gāāmea.

¹¹ Marīpuya werenírī gojadea pūgue āsū ārī gojasūdero āārībú:

Āsū ārīmi marī Opū: “Yu okagu āārā. Yu werenírī diayeta āārā. Āārīpererā yu ñūrō ñadukupuri merā ejamejärākuma. Āārīpererā yure: ‘Mu, gua Opū õāgū, turagu āārā’, ārīrākuma”, ārī gojasūdero āārībú. [☆]

¹² Irasirirā, Marīpū marī irideare sērēñamakū, marī masakaku āārīpereri marī irideare wererāko.

Neō mūsā iriri merā gajerā Jesucristore būremurārē ñerī irimakā iribirikōāka!

¹³ Irasirirā gāme werewhanemobirikōārā! Āsū gapu ārī gūñarā! “Gua iriri merā gajerā Jesucristore būremurārē ñerī irimakā iriduabirikoa”, ārī gūñarā!

[☆] **14:11** Is 45.23

14 Y_u, marī Op_u Jesucristore b_uremug_u, āsū õārō masia. Āārīpereri Marīp_u baari pídea õāgoráa y_ure. Gajigu gap_u: “Y_u irire baamak_u, ñegoráa”, ārī gūñamak_u, īgūrē diayeta ñegoráa.

15 I diayeta āārā. Gajigu Jesucristore b_uremug_u, īgū baabirire m_usā baamak_u īāg_u: “Iri Marīp_u baadorebiridea āārā”, ārī gūñakeregu, m_usārē īākūī, baabokumi. Irasū baagu: “Ñerō iriab_u”, ārī gūñarikubokumi. Irasirirā, īgū baabirire dupaturi baarā, īgūrē maîrā meta yáa. Cristo īgūdere boabosadi āārīmí. Irasirirā m_usā baari merā gajigu Cristore b_uremug_urē poyanorēbirikōäka!

16 Irasirirā: “Gua āsū iriri õāgoráa”, ārī gūñakerepuru, gajerā gap_u m_usārē: “Ñerō yáma”, ārī werewuamak_u pérā, dupaturi irire irinemobirikōäka!

17 Marīpu īgūyarārē doreri: baa, iiríri meta āārā. I gap_u āārā. Diayemarē irinírī, īgū merā siuñajärī opari, usuyari merā āārīrī āārā. Irire Õag_u deyomarīg_u iritamurī merā irisūa.

18 Sug_u irasūta Cristoyare õārō irig_u Marīp_ure usuyamak_u yámi. Masakade īgū õārō irimak_u īārā, īgūrē: “Óārō yámi”, ārīrākuma.

19 Marīp_u merā siuñajärī opamurā, marī basi gāme iritamumurā irasiriro gāâmea. Irire irirā, Jesucristore b_uremunemowāgānirākua.

20 Marīp_u Jesucristore b_uremurānorē īgū merā õārō āārīmak_u yámi. Irasirirā, m_usā baari merā Marīp_ure īgūsā iririre pirimak_u iribirikōäka! Diayeta āārīpereri Marīp_u baari pídea õārī dita āārā. Gajigu īgū baabirire m_usā baamak_u īāg_u: “Iri Marīp_u baadorebiridea āārā, irire baagu ñerō iri-

bokoa”, ãrī gūñakereg✉, m✉sārē ïākūñ, baag✉ ñerō iribokumi. Irasirirā m✉sā irirebaarā, ïgūrē ñerō irimakū iribokoa. M✉sā irasiriri ñegoráa.

21 Gajig✉ Jesucristore b✉remugärē marī iriri merā ïgūrē ñerī irimakū iribokoa, ãrīrā, ãsūpero iriro gāñamea. Ígū waib✉ dií baabirimakū ïārā, irire baabirikōärō gāñamea. Igui deko pāmudeare ïgū iiribirimakū ïārā, irire iiribirimakōärō gāñamea. Ígūrē Jesucristore b✉remuturabirimak✉ iribirikōärō gāñamea.

22 “Marīp✉ ïūrō y✉ iriri õägoráa”, ãrī b✉remugāno irimarē gajerā b✉remuturamerärē guaseobirikōäburo. Sug✉: “Marīp✉ ïūrō ñerō iribe, waja opabea, diayeta yáa”, ãrī gūñag✉, usayari merā ãärīg✉kumi.

23 Gajig✉ gap✉: “Iri baarire baag✉, ñerō iribokoa”, ãrī gūñarik✉kereg✉ irire baag✉, waja opami. Irasirirā: “Marī ãsū irirā, ñerō iribokoa”, ãrī gūñarik✉kererā irire irirā, waja opáa. Ñerō iribokoa, ãrī ñerī iriri ãärā.

15

Gajerāya ãärīburidere gūñarō gāñamea, ãrī gojadea

1 Marī Jesucristore b✉remurā, ïgūrē b✉remuturamerärē iritamurō gāñamea. Marīya ãärīburi direta iribirikōärō gāñamea.

2 Marī masakak✉ marī p✉ro ãärīrāya ãärīburire gūñarō gāñamea, ïgūsāde Jesucristore b✉remunemowāgāburo, ãrīrā.

3 Cristode ïgūyama direta iribiridi ãärīmí. Marīp✉ya gap✉re iridi ãärīmí. Irasiriro ïgūrē waadeare Marīp✉ya werenírī gojadea püğue

ãsū ãrī gojasüdero ãārībú: “Mure ñerō werenírā, yuguere ãrīmeétuma”.

⁴ Ñerōpererī iripoegue Marīpuya werenírī gojadea marīrē buedorero gojasüdero ãārībú. Irire buerā, gūñatura, õärō yujupürākūrāko. Irasirirā ñerō tarirā, Marīpū iritamuburire usuyari merā yúa.

⁵ Marīpū marīrē gūñatura, õärō yujupürākūmakā irigu, Jesucristo gāāmerōsūta mūsārē sugu pūrā irirosū sūrosū ãārīrikūmakā iriburo.

⁶ Irasirirā mūsā ãārīpererā suro merā Marīpure marī Opū Jesucristo Pagure: “Óātaria mu”, ãrī, usuyari sīrāko.

Jesucristo judío masaka ãārīmerārē tauburire gojadea

⁷ Jesucristo ïgū marīrē ñeāderosūta marīde gajerārē õärō gāme bokatīñeärō gāāmea, ãārīpererā Marīpure: “Óātaria mu”, ãrīburo, ãrīrā.

⁸ Mūsārē ire werea. Marīpū gua ñekūsāmarārē ïgū: “Ãsū irigura”, ãrīdeare diaye iridi ãārīmí. Irasirigu Jesucristo judío masakare iritamugū i ûmuguere aaridi ãārīmí. Ígū irasiriri merā ïgū Pagu ãrīdeare iri ïmupeodi ãārīmí.

⁹ Irasū ãārīmakā, judío masaka ãārīmerā: “Marīpū guadere bopoñagū õātarimi”, ãrīdoregu, aaridi ãārīmí. Marīpuya werenírī gojadea pūgue gojaderosūta irasiridi ãārīmí. ãsū ãrī gojasüdero ãārībú:

Marīpure ãsū ãrīmi: “Judío masaka ãārīmerā watopegue mure usuyari sīgura. ‘Turatarigu

ãärā', ãrī bayapeogura mürē", ãrīmi, ãrī gojasūdero ãärībú. [✳]

10 Gajeroguedere ãsū ãrī gojasūdero ãärībú:
Müsä judío masaka ãärīmerä Marípheyarä judío
masaka merä usuyaka! ãrī gojasūdero
ãärībú. [✳]

11 Gajeroguedere ãsū ãrī gojasūdero ãärībú:
Ãärīpererä judío masaka ãärīmerä Maríphe:
“Oäataria mu”, ãrī, usuyari siburo. Ãärīperero
marä masaka: “Igū turatarigu ãärīmi”,
ãriburo, ãrī gojasūdero ãärībú. [✳]

12 Isaíade ãsū ãrī gojadi ãärīmí David pagu, Isaí
wäikugure gojagu:

Isaí parämi ãärīturiagü aarigükumi. Irasü aarigü,
judío masaka ãärīmerä Opü ãärīgükumi.
Ígüsä ígürë: “Guare taibu ãärīmi”, ãrī
baremuräkuma, ãrī gojadi ãärīmí. [✳]

13 Maríph marírë Igü õärö iriburire usuyari merä
yümakü irigu, müsärë ígürë baremurärë usuyari,
siuñajärí sínemoburo. Irasirirä müsä Õágü dey-
omarígü iritamurí merä nemorö usuyari merä
yüräko.

14 Yaarä müsä, yü péñamakü, Jesucristore
baremurä, gajerä merä õärö ãäríriküa. Cristoyare
õärö masä. Irasirirä müsä basi irire õärö gäme
weremasä.

15 Müsä irasü masíkerephü, i papera püguere
güiro marírö irire gojää, müsä masídeare
kätilbiriköaburo, ãrígü. Maríph yure õärö irigu,
müsärë Jesucristoyare buedoregu pími.

[✳] **15:9** 2 S 22.50; Sal 18.49 [✳] **15:10** Dt 32.43 [✳] **15:11** Sal 117.1

[✳] **15:12** Is 11.10

16 Ígã yare irasú pímakã, paía Maríphare gajino sîrõ irirosúta yu judío masaka ãärímerârẽ Ígûrẽ wiaduakoa, ígûyarã ãärlburo, ãrigü. Irasirigu Ígûsârẽ Jesucristoya kerere buea. Yu irasú buemakã pérã, Jesúre bñremurâkuma. Ígûsâ irasú bñremumakã íágü, Maríphu Ígûsârẽ: “Óârã ãäríma”, ãrî íágukumi. Óágü deyomarígü Ígûsârẽ Maríphuyarã waamakã irigukumi. Irasirigu Maríphu Ígûsârẽ: “Yaarã ãäríma”, ãrî ñeágukumi.

17 Yu Jesucristore bñremugü, ígû iritamurî merâ Maríphu yare pídeare õârõ yáa. Irasirigu yu moârî merâ õârõ péñáa.

18 Irasirigu Jesucristo yu merâ iridea direta mûsârẽ weregura. Mûsâ judío masaka ãärímerârẽ Maríphare bñremumakã gââmesâgü, yare iritamumi. Irasirigu yu bueri merâ, yu iriri merâ mûsâ judío masaka ãärímerârẽ Maríphare bñremumakã irimi.

19 Yu, Maríphu turari merâ iri ïmurî merâ, Óágü deyomarígü iritamurî merâ mûsârẽ buebu. Irasú buegu, Jesucristo masakare tauri kerere Jerusalén merâ buephorori, phu ãärípererogue buegorena, phu Ilírico wâikuri nikûgue iri kerere buetñubu.

20 Gajerâ buesûña marírõgue Jesucristoyare masímerârẽ buro buedhari merâ buebu. Irasú buegu, gajerâ Ígûsâ buedeaguere buewekapeobiribu.

21 Irasú buegu, Maríphaya werenírî gojadea pûgue gojasûderosúta iribu. Åsú ãrî gojasûdero ãärlbú Cristore masibirinerâ masiburire:

Ígûya kerere neõ pébirinerâ weresûrâkuma.
Ígûyare neõ pébirinerâ õârõ pémasûrâkuma,

ãarī gojasüdero ããrībú. [⊕]

Pablo īgū Romague waaburire gojadea

22 Yü gaji makārī marārē buegorenasīā, wári mūsārē īágū waaduakeregū, waamasibiribū dapa.

23 Dapagueta iri makārīguere yü moãrī peoa. Irasirigū iripoegueta mūsā p̄rogue waaduānidi ããrīsīā, puru weya irogue waagura, mūsā merā ããrību.

24 Irasirigū Españague waagú, mūsā p̄uro eja, mūsārē īā, usuya, mūsā merā mérōgā ããrī, puru mūsā yure iritamurī merā tariagura.

25 Daporare Jerusalēgue waap̄ororibu yáa dapa. Iro marārē Jesucristore b̄remurārē iritamugū, niyeru ãiabu yáa.

26 Jesucristore b̄remurā Macedonia, Acaya marā Jerusalēgue ããrīrārē boporārē gūñā, niyerure neeō, iriuduama īgūsārē iritamurā. Irasirigū irogue iri niyerure īgūsārē sīgū waabu yáa.

27 Judío masaka ããrīmerā Macedonia, Acayague ããrīrā, judío masaka Jerusalēgue ããrīrārē gūñama īgūsārē iritamumurā. īgūsā irasū gūñari õägoráa. Judío masaka, judío masaka ããrīmerā gap̄re Jesucristoya kerere werep̄orrima. Irasirirā judío masaka ããrīmerā Jesucristore b̄remurā, Marīpū judío masakare: “Sīgura”, ãrīdeare īgūsāde ñeāma. Irasirirā judío masaka ããrīmerā īgūsā opari merā judío masakare boporārē iritamurō gāâmea.

28 Irasirigū Jerusalén marārē iri niyerure yü sī odoaderō puru, Españague waagú, mūsārē īātariagura.

[⊕] **15:21** Is 52.15

29 Yu msā purogue waagu, Jesucristoya kerere msārē weregkoa. Irasirirā msā iri merā õārō yujupurâkurâko.

30 Yaarā, msā marī Opure Jesucristore buremua. Õāgu deyomarīgu marīrē gāme maīmaku yāmi. Irasirigu yu msārē ãsū irimaku gāāmea. Yure iritamurā, yaa ãārîburire Marīpure sērēbosaka, yu moārîmarē!

31 Igūrē yaa ãārîburire ãsū sērēbosaka! Judea niku marā Jesúre buremumerā yure ïgusā ñerō iriduamaku, Marīpu yure iritamuburire sērēka! Jerusalén marārē iri niyerure yu sumaku, ïgusā irire usayari merā õārō ñeāburire sērēka!

32 Msā irasū sērēmaku, Marīpu gāāmemaku, usayari merā msā puro waagkoa. Irasirigu msā merā usuya, siuñajāgkoa.

33 Marīpu marīrē siuñajārī merā ãārîmaku irigu, msā ãārîpererā merā ãārîburo. Irasūta ãārîburo.

16

Pablo Romague ãārîrârē õādoreri gojadea

1 Gua merāmo Jesucristore buremugō Febe wāikugo msā purogue waabo yámo. Igo Cencrea wāikuri makāgue Jesucristore buremurārē iritamugō ãārîmo.

2 Msā Jesucristore buremurā usayari merā igore bokatîrîñeäka! Marīrē Jesucristore buremurārē irasūta õārō bokatîrîñeärō gāāmea. Igo wárârē iritamudeo ãārîmo. Yudere iritamumo. Irasirirā, igo gajino gāāmemaku iritamuka!

3 Aquila, īgū marāpo Priscilade ñāburo. Jesucristoyare yu buemakū, īgūsāde yure buetamuma.

4 Gajerā yure wējēduamakū, īgūsā yure iritamurī waja īgūsādere mérō wējēboyama. īgūsā yure irasū ñārō iritamurīrē yu dita Marípure ushyari sībea. Judío masaka ãārīmerā Jesucristore bāremurā ãārīpererā Marípure ushyari sīma.

5 Jesucristore bāremurā Aquilaya wiigue nerēnarāde ñāburo. Yu maīgū Epenetode ñāburo. īgūta Asiaguere Cristore bāremuparorinugādi ãārīmí.

6 Maríade ñāburo. Igo māsā merā bāro moāyupo.

7 Yaarā Andrónico, Juniade ñāburo. Peresu yu ãārīmakū, īgūsāta yu merā ãārīmá. Yu Cristore bāremuburi dupuyuro īgūsā gapu bāremunugāsianerā ãārīmá. Jesús buedoregu pínerā īgūsārē: “Diayeta ñārā ãārīma”, ãrī wereníma.

8 Amplias yu maīgū Jesúre bāremugū ñāburo.

9 Urbano ñāburo. īgūde gúa merā moāmi, Jesucristoya kerere masakare buegu. Yu maīgū Estaquide ñāburo.

10 Apelede ñāburo. īgū diayeta Jesucristore ñārō bāremumi. īgū iririkūrire ñārā: “Cristore ñārō bāremugū ãārīmi”, ãrī masīa. Aristóbuloya wii marāde ñāburo.

11 Gajigu yaagū judío masakū Herodiōde ñāburo. Narcisoya wii marā marī Opū Jesúre bāremurāde ñāburo.

12 Trifena, Trifosa ñāburo. īgūsā nome marī Opū Jesúyare moāma. Gúa maīgō Pérsidade ñāburo. Igode marī Opū Jesucristoyare bāro moāmo.

13 Rufode õāburo. Āārīpererā īgūrē: “Jesucristore õārō būremumi”, ārī īāma. Īgū pagode õāburo. Igo, yupo irirosūta yure õārō irimo.

14 Asíncrito, Flegonte, Hermes, Patrobas, Hermas, gajerā Jesúre būremurā īgūsā merā āārīrāde õāburo.

15 Filólogo, Julia, Nereo, īgū pagūmode Olimpas, gajerā Jesúre būremurā īgūsā merā āārīrāde õāburo.

16 Mūsā gāme õādorerā, õārō usuyari merā, būremurī merā pábua õādoreka! Āārīpererā Jesucristore būremurā mūsārē õādoreri iriuma.

17 Yaarā mūsā Jesucristore būremurā, surāyeri mūsā watopegue āārīrā īgūsā iriri merā mūsārē ñerō irimakū, mūsārē gāme dūkawarimakū iriduama. Irasirirā, mūsārē Jesúyare buedeare goroweoduama. Irasirirā irasū āārīrārē wapikubirikōāka!

18 īgūsā, marī Opū Jesucristo dorerire irirā meta āārīma. Ñerīrē īgūsā haribejari direta irirā āārīma. īgūsā õārō péma õārī werenírī merā pémasíturamerārē ārīgatoma. īgūsā irasū ārīgatomakū, īgūsārē õārō pétuyama. Irasirirā ārīgatorimasārē wapikubirikōāka!

19 Āārīpererā masaka mūsā Jesucristoyare õārō iririre masīsiama. Irasirigū yū mūsā merā būro usuyāa. Yū mūsārē õārī gapūre masīmakū gāāmekoa. Neō ñerī tamerārē gāāmesābirikoa.

20 Marīpū marīrē õārō siuñajārī merā āārīmakū irigū, mérōgā pūrū wātēa opū Satanárē béogukumi, mūsārē neō tarinugānemobirikōāburo, ārīgū. Marī Opū Jesucristo mūsārē õārō iritamuníkōāburo.

21 Timoteo yu merā Jesucristoya kerere weretamugorenagū mssārē ñādoremi. Yaarā Lucio, Jasón, Sosípater mssārē ñādorema.

22 Yu, Tercio wāikugu i pūrē Pablore gojabosáa. Ígu yare gojadorerire gojatúa. Irasirigu yude Jesucristore buremugu, mssārē Jesucristore buremurārē ñādorema.

23 Yu Pablo, Gayoya wii ãārā. Íguya wiigue Jesucristore buremurā nerēnama. Ígude mssārē ñādoremi. Erasto, i makā marā oparārē niyeru duripíboerimasu mssārē ñādoremi. Cuartode Jesucristore buremugu mssārē ñādoremi.

24 Marí Opu Jesucristo mssārē ãārīpererārē ñārō iritamuburo. Irasúta iriburo.

Pablo ushayari merā gojatūnudea

25 Daporare Marípure: “Óātaria mu”, ãrī, ushayari sīrā! Marípu, marí Opu Jesucristoya kere merā marírē Ígurē nemorō buremumaku yámi. Yu iri kerere, Marípu Ígu Cristo merā marírē tauri kerere werea mssārē. Neõgoragueta Marípu Ígu masakare: “Taugura”, ãrīdea ãārīsiaderó ãārību. Irasu ãārīkerepuru, ãārīpererā masaka gapu irire masibirinerā ãārīmá.

26 Daporare Marípuyare weredupuyunerā gojadea kere merā Ígu marírē: “Taugura”, ãrīdeare marí masupama. Marípu ãārīnígu Ígu dorerosúta ãārīpereri buri marārē iri kerere, masaka iripoegue masibirideare masimaku yámi. Ñārīpererā masakare Ígurē buremu, Ígu dorerire iriburo, ãrīgu, irasu yámi.

27 Marípu suguta ãārīmi. Ígu suguta ãārīpererire masipeogu ãārīmi. Irasirirā Jesucristo iritamuri

merā īgūrē: “Õātaria m✉”, ãrī bãremuníkõärā!
Irasūta irirā!
Iropāta ãārā.
Pablo

Marípuya Kerere Wereri Turi New Testament in Siriano

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Siriano

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Siriano

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
1a0774e8-d152-5929-891b-95e0d2238786